ANUL II. — Nr. 17—18 1—15 IULIE 1926

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"

Ce-i de făcut

In campania electorală de curând terminată *Liga Apărării Naţionale Creştine* a avut de luptat cu două forţe pentru care, împreună cu opinia publică adevărat românească, nu poate avea de cât un profund dispreţ: forţa brutală a jandarmului, care şi-a făcut o simplă datorie executând conform disciplinii militare ordinele primite prin prefecţii de judeţe dela Ministrul de Interne, şi forţa minciunei fără scrupule a demagogilor de meserie şi a bârfitorilor amărâţi că nu au ajuns ei la putere, desvoltată cu atâta inconştientă cutezantă în cât partidul naţional a răspândit vestea, că M. S. Regele este plecat din ţară, că locul a rămas oare-cum vacant şi că cel mai indicat să-l ocupe este Maniu, bine înţeles dacă alegătorii îi vor da voturile.

Ilegalitatea şi minciuna şi-au dat mâna spre înăbuşi dreapta judecată politică şi manifestarea ei în ultimele zile de tristă şi dureroasă memorie ale lunii Maiu în anul de graţie 1926. Totuşi pentru începutul de exerciţiu al votului universal, trebue să ne declarăm mulţumiţi.

Luptând contra tuturor partidelor politice jidovite, luptând contra puterii oculte a finanţei şi influenţii jidoveşti care a pus în mâna jandarmului român puşca încărcată contra fratelui său alegător, luptând contra ignoranţii în care vitregia vremurilor a lăsat pe sătenii noştrii şi deci contra dezorientării lor politice exploatată de demagogi şi bârfitori de meserie, L. A. N. C., care abia din Septembre 1925 şi-a adunat toate puterile răsleţe de pe cuprinsul ţării, având de biruit toate greutăţile începutului de organizaţie, ca personal combatant şi mijloace băneşti, Liga cu avântul şi sacrificiul tuturor membrilor s'a aruncat în valmăşagul luptei şi a obţinut 125.000 voturi, trimeţându-şi în Parlament zece vrednici deputaţi.

Rezultatul obţinut reprezintă nu numai o victorie, pe care ne-o recunosc toţi adversarii, ci înseamnă în viaţa noastră parlamentară o notă cu totul nouă. Se va aduce în discuţie înaintea ţării o chestiune, pe care nici învăţaţii noştri, nici oamenii noştri politici nu au avut curajul să o ridice ca factori culturali ori ca factori politici. Dela intelectualul de cea mai fină şi aleasă speţă, pe care l'a avut România mică, dela Vasile Conta, care şi-a sacrificat odihna necesară unui bolnav, şi şi-a scurtat viaţa-i plăpândă spre a aduce chestiunea jidovească în Parlament, dela 1879 până la 1926, deşi problema jidovească a crescut ca o avalanşă, an de an, ameninţând să înghită aşezământul vieţii noastre naţionale, dela cuvântarea memorabilă a lui Vasile Conta din Septembre 1879 şi până astăzi, nu s'a mai auzit alt glas autorizat care să dea semnalul de alarmă, afară de glasul rămas până deună-zi izolat a lui A. C. Cuza.

In fine, profesorul dela Iaşi are satisfacţia să se vadă înconjurat în Parlament de alţi 9 luptători, susţinuţi cu toţii nu numai de cei 125,000 de votanţi, nu numai de zecimile de mii din cei împedicaţi prin ordinul lui Goga de a vota, nu numai de aceia, cari au votat altfel de frica primarilor şi notarilor comunali neînţelegând valoarea secretului incontrolabil al votului, dar fiind susţinuţi şi de aceia, cari astăzi într'un târziu, dar nu prea târziu, se trezesc că au greşit când au luptat contra Ligii.

Această trezire se va manifesta cu atât mai largă şi mai adâncă în masele populare, cu cât zi după zi se va scurge arătând toată incapacitatea unui guvern jidovit şi toată imensa deşertăciune a minciunilor şi bârfirilor debitate contra noastră.

Poporul român are un bun simţ inăscut aşa de precis în judecata lui în cât de pe acum în bună parte înţelege că numai L. A. N. C. este în stare să-l apere de pericolul jidovesc.

Spre a infiltra pe tot cuprinsul ţării această convingere, se cere propagandă. Nu este îngăduit să ne culcăm pe lauri, să perdem timpul preţios de vară, când călătoria din sat în sat este uşoară şi plăcută.

In fie care din cei 125.000 votanţi ai noştri, Liga priveşte un propagandist; fie-care are datoria să ducă cuvântul nostru mai departe în satul său, nu ca simplă vorbă de clacă, ci cu stăruinţa şi căldura de apostol, pentru ca în fiecare sat să răsară o organizaţie comunală cu preşedinte, cassier şi membrii cât mai numeroşi.

Se poate ca autorităţile înspăimântate de progresul uimitor al propagandei noastre naţionaliste şi creştine să ia măsuri de a împiedeca, prin recidivă de ilegalitate, mersul nostru spre o victorie sigură.

Aderenţii noştri să nu-şi piardă curajul. Vor face în acest caz, propagandă, fără sfinţiri de steaguri şi fără jurăminte; dar o vor face de la om la om la orice întâlnire, în orice convorbire, la petreceri şi la mese, în ori-ce situaţie potrivită, şi la orice ocazie ce trebue creiată. Numai astfel alegerile viitoare ne vor găsi pregătiţi mai bine, lumea satelor suferinde din cauza Jidanilor, fiind din vreme luminată; iar dacă intelectualii satelor, din meschine interese personale, încă nu vor fi ajuns să fie de partea Ligii susţinută de toţi sătenii români, vor trebui să constate că au rămas izolaţi, discredidaţi şi părăsiţi de poporul pe care aveau menirea să-l conducă către înfăptuirea idealului naţionalist şi creştin.

Fiecare şef de judeţ are datoria să lumineze pe cei nedumeriţi, să însufleţească pe cei slabi de îngeri, să împingă la înfiinţarea de organizaţii comunale, să vegheze la armonioasa desvoltare a propagandei în întreg judeţul, unde are distinsa onoare să reprezinte cea mai curată şi folositoare mişcare naţională, ce a frământat vre-odată sufletul integral românesc.

Spre a-şi împlini sarcina ce-i incumbă, are datoria să se mişte ca propagandist în judeţ; să aboneze la *„Infrăţirea Românească"* din Cluj, Str. Bob No. 7. pe toţi aderenţii

noştri ştiutori de carte; să procure, prin mijloacele organizaţiei judeţene ori comunale, fiecărui fruntaş din sat *„Călăuza bunilor Români“* ce se poate comanda contra ramburs, la secretariatul revistei noastre.

Domnilor preşedinţi de judeţe, propaganda noastră cere o crescândă încordare şi perseverenţă.

In viaţa-i politică poporul român a ajuns la o răspântie, de unde se poate îndruma către un splendid viitor numai dacă toată suflarea românească va păşi ca un singur om în lupta contra jidanilor.

Ori învingem cel mai formidabil duşman ce a avut neamul românesc în propria lui casă şi peste hotare; ori Românul ajunge slugă la Jidan.

I. C. Cătuneanu.

Fondurile băneşti ale Ligii Apărării Naţionale Creştine Regionala Cluj

Fiind de faţă la şedinţa săptămânală a Regionalei Cluj a L. A. N. C., între altele dl Preşedinte I. C. Cătuneanu prezintă spre achitare un cont de 1090 Lei al unei persoane care ar fi făcut propagandă pentru Lîgă pe timpul alegerilor; apoi o scrisoare a unui asistent la o secţie de votare, care bazat pe împrejurarea că asistenţii celorlalte partide au căpătat diurne şi mâncare în timpul funcţionării lor, cere să i-se plătească la fel, cel puţin diurnă din partea Ligei; şi în fine o a treia persoană cere achitarea sumei de 6000 lei pentru spese de călătorie şi întreţinere avută cu propaganda pentru Ligă. *Desigur aceşti solicitatori cred că Liga dispune de fondurile băneşti Marmarosch Blank & Co.!*

Auzind aceste cereri şi cunoscând perfect *cine formează Liga A. N. C. ca membrii şi ce izvoare de venit are această organizaţie*, îmi iau libertatea să fac următoarea destăinuire pentru orientarea marelui public românesc.

Liga A. N. C. este formată (în epoca materialismului feroce de azi şi în comparaţie cu numărul acelora ce se numesc Români în ţara noastră) —, de o mână de Români adevăraţi şi idealişti, care văzând primejdia în care ne aflăm, — în urma conspiraţiunei şi orgazaţiunei cahalice a jidanilor din România şi din toată lumea, — au înţeles că ne desparte numai un pas, până când aceste cahaluri să facă din România Mare, o a doua Republică Sovietică; şi s'au legat cu jurământ sfânt să lupte cu trup şi suflet, fără consideraţie la jertfe materiale, fizice şi de viaţă chiar pentru a împedeca reuşita conspiraţiei jidăneşti. Aceasta este Liga A. N. C. iar membrii ei conştienţi şi credincioşi jurământului depus, au început propagandă, ţinând adunări în toate părţile ţărei, şi arătând Românilor pericolul jidovesc şi aducea la conştiinţa naţională şi îi îndemna să facă zid în jurul „Ligei“ dându-le ajutor ca să cureţe ţara de mulţimea de Jidani, care ne-au acaparat comerţul, industria şi meseriile, pădurile şi ocupaţiunile libere, bursele din ţară şi din străinătate, ba voesc să ne scoată şi din şcolile noastre.

Venind alegerile, aceşti apostoli ai neamului, membrii adevăraţi ai „Ligei“ şi-au pus candidaturile în toate locurile unde s'a putut, au făcut din nou propagandă, cutreerând satele şi oraşele, arătând Românilor primejdia jidovească, cereau alegătorilor români să voteze pentru candidaţii „Ligei“ cari candidaţi să poată lupta în Parlament, la realizarea programului „Ligei — *curăţirea ţărei de jidani şi jidăniţi“ !* Rezultatul alegerilor este, că Liga A. N. C. are în parlamentul actual 10 deputaţi.

Românii adevăraţi, cari au votat cu candidaţii „Ligei“, prin votul dat, ş'au exprimat voinţa în formă foarte hotărâtă, *că voesc să curăţe ţara de jidani!* Acuma urmează să-şi spună cuvântul dnii deputaţi ai „Ligei“ arătând cum ştiu să acţioneze pentru a se achita cu demnitate de mandatul primit dela 124.000 de Români adevăraţi sătui de robia jidovească!

Din cele mai sus am văzut cine formează Liga A. N. C. ca membrii. Acum urmează să vedem, care sunt isvoarele de venit ale acestei organizaţii! Ei bine, stimaţi cetitori, să ştiţi, că isvoarele de venit ale „Ligei A. N. C“, *au fost şi sunt buzunarele proprii ale fiecărui membru!* Toată propaganda, toate deplasările, toate imprimatele, toate cheltuelile de candidare au fost acoperite de singuraticii membrii ai Ligei, care se aflau în joc.

Insuşi automobilul dela Cluj, este cumpărat din contribuţiuni benevole şi dintr'un împrumut ridicat tot de câţiva membrii. Se mai pusese în vânzare nişte placate, nişte cărticele şi nişte ilustrate, pentru strângerea de fonduri, dar fiind cunoscută dărnicia noastră a fiecăruia, vă puteţi imagina uşor, câţi bani s'au putut aduna pe aceasta cale! In felul acesta cunosc membrii însufleţiti ai „Ligei“ care fascinaţi fiind de marea datorie ce au de a lupta pentru curăţirea României de *lepra jidovească,* au sângerat, s'au desechilibrat materialiceşte ş'au perdut chiar slujba, funcţionar fiind!

Astfel stând isvoarele de venit ale Ligei A. N. C. ce vor zise stimaţii solicitatori de mai sus? Vor mai stărui pentru achitarea unor conturi făcute pentru întărirea „Ligei“ şi pentru înaintarea cu un pas spre ajungerea scopului — de a ne mântui de jidani? Dar aceia care de dragul binelui obştesc au cheltuit cu dragă inimă zeci de mii de lei şi ş'au sacrificat postul, cui vor cere rambursarea acestor sume şi a posturilor perdute?

Să căutăm deci, ca prin jertfă şi prin tot felul de fapte româneşti să contribuim la desrobirea economică a României-Mari din sclăvia jidănească, ca să merităm binecuvântarea Eroilor morţi pentru întregirea neamului şi a urmaşilor noştri!..

Şt. Peneş
membru al L. A. N. C.

La Putna Români!

Junimea română dela Universitatea din Cernăuţi prin studentul *Teodosie Popescu* preşedintele cercului studenţesc *„Arborosa“*, vesteşte prin *„Apărarea Naţională“* că în luna August a. c. cercul studenţesc *„Arborosa“* va sărbători la Mănăstirea Putna din Bucovina acum când unitatea naţională s'a înfăptuit, împlinirea a 422 ani, dela moartea **Marelui Ştefan Vodă.**

Odată cu acest mare eveniment, se va mai sărbători şi comemora cel mai mare poet al neamulni românesc, pe *Mihail Eminescu.*

Români dela Tisa pân' la Nistru, gătiţi-vă pentru serbarea sfântului *Ştefan Voevod* care trebue să fie în ziua de 15 August a. c. Ziua *Sfintei Maria.*

Intr'o ţară întinsă, la un popor numeros *„Ştefan Vodă“* ar fi fost un alt *Cezar sau Carol Cel Mare.* In mica lui Moldovă cercul activităţii sale, în loc de a putea determina soarta omenirei, trebui să se

mărginească la apărarea acelei mici porţiuni din ea, care alcătuia poporul său. Dar în acest cerc în care îi fu dat a lucra şi a făptui, oare nu este el mult mai mare decât toţi Domnii, Regii şi Impăraţii cu cari se mândresc popoarele?

Este mai uşor de a ajunge la glorie în sânul unui popor mare, decât a răsări ca atare în mijlocul unui popor mic.

Când valurile sunt înalte ele aruncă sus pe acel purtat de ele. Naţiunea însăşi putând mult poate şi individul ce se ridică în fruntea ei şi odată ajuns, acesta se împodobeşte cu meritele ce se cuvin întregului. Când poporul e mic, mijloacele fiind puţine, trebuie ca geniul să îndeplinească lipsurile, să scoată din propriul lui fond ceia ce nu poate afla în cei pe care el se sprijină.

Este mai greu de a fi un *Ştefan Cel Mare decât un Cezar sau Napoleon I.*

Mare general, mare om politic, mare înţelept şi cârmuitor, el întrupa în persoana lui geniul pe care nu l'au întrupat nimenea şi de aceia posteritatea l'a numit **Mare şi Sfânt.**

Români creştini, născuţi iar nu făcuţi, dela Vlădică pân' la opincă, pregătiţi-vă să serbăm memoria acestui gigante al timpului, care a ţinut pe loc şuvoiul păgânismului de a se revărsa asupra Europei creştine.

Tot Românul trebue să celebreze în acea zi numele Sfântului şi Marelui Erou, asistând la sărbătoarea dela Putna cu fiinţa lui, cu inima lui şi cu gândul său, precum creştinul celebrează Invierea Mântuitorului nostru **Hristos,** asistând la mormântul său din Ierusalim, sau cu fiinţa, sau cu inima şi cu gândul, căci este peste putinţă să meargă toţi creştinii la Ierusalim.

Pentru ca această zi a naţiei române să fie serbată de toţi creştinii Români, trebuie ca tedeumul dela Putna să se auză prin toate bisericile României-Mari, iar clopotele acestor biserici să fie ecou pretutindeni al clopotelor dela Mănăstirea Putna unde odihneşte fericitul întru fericiţi *Sfântul Ştefan Voevod.* Ospăţul dela Putna întindă-se pe masa fiecărui român. Hora dela Putna cuprinză într'ânsa toată inima de român spre a tresălta ca sub puterea magnetului, căci este a serba mari victorii ale neamului românesc sub conducerea Sfântului erou şi a se legitima sacrificiul pentru patrie în generaţiunile noastre, precum era odată legitimat în generaţiunile străbunilor noştri.

Mari prelaţi a bisericii române, Prea sfinţiile lor: Patriarhul României, Mitropolitul Moldovei, al Bucovinei, Mitropoliţii Transilvaniei, Arhiepiscopul Basarabiei şi toţi Episcopii, vor da negreşit ordine pentru ca în toate plaiurile, în toate satele şi oraşele să se cânte tedeumuri în biserici unde tot românul să poată asista *lăsându-şi chiar mortul pe masă.*

Dar cine oare ar putea opri biserica, pe preotul bisericii române să celebreze el de-adreptul fără a mai aştepta înalte pomeni, memoria Sfântului părinte al patriei şi adevărat părinte al bisericii ortodoxe, care el singur a înălţat peste 52 de biserici falnice monumente atestând pietatea şi gloria românilor, el care şi-a dat o viaţă întreagă pentru biserică şi ţară, el care a murit apărându-le, el al cărui nume ar trebui să nu lipsească în veacul veacurilor din gura preotului, la pomenire când slujeşte sfânta leturghie?

Ştefan Cel Mare este şi va rămânea idealul care din trecutul îndepărtat a aruncat şi aruncă razele splendoarei sale în viitorul şi mai îndepărtat, îndemnând a păşi pe urmele sale.

Unde sunteţi mari poeţi: *Eliade Rădulescu* şi *Bolintineanu* şi voi genialilor şi nemuritorilor *Eminescu şi Alexandri* ca să concepeţi imnuri şi cântări de preaslăvire pentru aceasta mare sărbătoare la care au să se închine toţi Românii, afară de Jidani duşmanii omenimei, streini de legea şi naţia română, cât şi de jidoviţi cărora *Mihail Eminescu* care s'a ridicat peste nivelul înălţimilor comune şi care în explozia ce a făcut, a aruncat lavă şi stânci uriaşe de-a uimit lumea cu drept le spune:

„Cine au îndrăgit streinii
„Mânca-iar inima câinii,
„Mânca-iar casa pustia
„Şi neamul nemernicia".

Voi nu mai sunteţi şi alţii n'au mai eşit. Cinste se cuvine cercului studenţesc *„Arborosa"* dela Universitatea din Cernăuţi pentru iniţiativa ce a luat şi toată studenţimea universitară creştină română din cuprinsul României, conducătoarea de mâne a destinelor acestei ţări să fie la Putna. Acolo îngenunchează la mormântul lui Stefan cel Mare şi sfânt se cânte:

Mărire se cuvine Ţie
Tu, cel mai mare Domnitor,
Ce-ai fost să scrii în cartea vremii
Să fim pe lume un popor.

Mina Savel
Bacău.

Ideea naţională ca principiu cultural

Conceptul *„cultură"*, este o categorie psihologică.

Cultura se plămădeşte în forul intern al individului. Caci, cultura considerată ca o categorie abstractă, este numai un derivat al funcţiunilor psihologice, privite fie ca manifestare individuală, fie în cadrul colectivităţii.

Cultura este un produs, rezultat din funcţionalitatea sufletească a subiectului. Şi, în primul rând este un produs al conştiinţei creiatoare.

Pe *omul cult* îl putem defini astfel: *se numeşte cult acel individ, care în alcătuirea sa sufletească are elementele, ce-i dau posibilitatea de a recepta categoriile culturale, unită cu posibilitatea de a le fructifica în mod creiator.*

Cultura poate fi reprezentată de doui factori: *individul* şi *poporul.*

Cultura individuală este: *subiectivă;* a poporului este: *obiectivă.* Cultura individuală este: *limitată;* pe când a poporului este: *nelimitată.* Cultura individuală este: *creiatoare;* a poporului este: *constructivă.* Cultura individuală depinde de: *temperament, condiţiuni sociale şi materiale*; pe când cultura poporului este strâns legată de: *rasă, condiţiuni geografice etc.* Cultura individuală este un produs: *mijlocit*; a poporului unul: *nemijlocit.* Cultura individuală este rezultatul unei: *unităţi;* a poporului produsul unei: *sinteze.*

Un popor cult este: *un popor constructiv.* Şi în acest cadru intră, popoarele cari *evoluează.*

Cultura unui popor este: *naţională.*

Cultura naţională este produsul nemijlocit al sufletului poporan. Psichologia distinctivă a unui popor, se oglindeşte in cultura sa. Astfel, poezia poporană — o lature a culturei naţionale — este sinteza viziunei estetice a unui neam.

Cultura mondială constă din înmănunchierea culturilor naționale.

De aceea, prioritatea o are: *cultura națională.*

***

In mers evolutiv, în cadrele culturei mondiale, ideea națională a dăinuit de timpuriu. Această „idee" trăia *instinctiv* în sufletul poporan și își găsia exprimarea în poezia, ce țâșnia din psichologia poporului.

Căci trebue notat: *că ideea națională, în cadrele culturei mondiale, a fost exprimată întâi în beletristică și abia mai târziu, a trecut în doctrină — în câmpul teoriei pure.*

Pe câmpul beletristicei, ideea națională, se evidențiază în istoria antică la Greci și Romani. Căci operile de artă: *Iliada* și *Eneida*, nu înseamnă numai afirmarea principiului estetic, ce întrupează, ci și evidențierea energiei de rasă a celor două popoare, ce și-au disputat regalitatea dealungul întregei istorii vechi. Iar Tacit a schițat societatea coruptă a lui Tiberiu și Nerone, tocmai pentru a stabili grandoarea poporului roman, în vremurile sale de expansiune în Europa și Africa.

In timpul evului mediu, ideea națională ca principiu cultural, marchează un regres. Căci scolastica a împiedecat desvoltarea estetică și teoretică a acestei „idei", prin metoda rigidă ce preconiza.

Abia dela Petrarca încolo, începe epoca de redeșteptare.

Renașterea, a dat un real imbold pentru trezirea la conștiința de naționalitate. Astfel, *Machiavelli*, cu teoria lui adesea ori greșit interpretata, a țintit la întărirea naționalității italiene.

Pe pragul istoriei moderne, ideea națională, subsistă în întreaga mișcare cărturărească, odată ce această „idee" devine o funcțiune psichologică: *conștientă.*

Spre exemplu: școala romantică — inaugurată în Germania prin pleiada din „Sturm und Drang Periode" și trecută în mod fericit în Franța — a realizat în mod ideal ideea națională ca principiu cultural. Inspirându-se din liedurile poporane medievale, a adus pe primul plan: *poporul*, al cărui geniu l-a aprofundat și exprimat. Mișcarea romantică a rupt tradiția și a demonstrat prioritatea maselor.

In cadrele culturei mondiale, ideea națională a fost un motiv continuu de *activare* și *realizare.*

Și pentru acest motiv, afirmăm primatul ideii naționale, în ce privește alcătuirea culturei, din conceptul acestei „idei".

***

In cadrele culturii românești, ideea națională, a luat parte integrantă, la zămislirea acestei culturi. Și primul moment de afirmare al ideei naționale, ca principiu cultural, îl marchează cronicarii dintre cari prioritatea o are: *Miron Costin.* Acest om de geniu, în avântul său cărturăresc, a fost cel dintâiu, care a afirmat: *omogeneitatea psichologică a românilor din Dacia, unitatea lor din punct de vedere etnic și idealurile comune ce-i aduna într'un tot.*

Paralel cu cronicarii și la îndemnul avântului românesc al acestora, un moment mare de afirmare a ideii naționale ca principiu cultural a fost: *traducerea Bibliei în românește, la mitropolia din București, sub rodnica ocârmuire a lui Șerban Cantacuzino* Căci, această tipăritură a afirmat în Muntenia tăria limbii române, în momentul când grecismul tindea, să ia vestimânt politic, alături de cel bisericesc, cum a avut până la 1716.

Principiul cultural al ideii naționale, cade în desuetudine, dealungul întregei epoci fanariote.

Insă, în timpul când în Principate condițiunile istorice erau neprielnice, acest principiu se trezește la viață în Ardeal, prin mișcarea latinistă, pela 1760.

La 1822, principiul cultural al ideii național, ia parte la alcătuirea constituției „*Carvunarilor*". Căci, deși *reacționară* ca fond constituțional, această lucrare înseamnă o reacțiune față de streinismul domniilor fanariste.

Mai târziu, la 1848, *Simeon Bărnuțiu* în catedrala dela Blaj, atacă problema românismului din Ardeal, în cunoscutul său discurs, care a însemnat un întreg plan de apărarea liniei românesti, din fosta monarchie habsburgică.

In a doua jumătate a veacului al XIX lea, mișcarea noastră cărturărească se inspiră din principiul ideii naționale. Și acest fapt îl pregătise în mare parte „bonjuriști" dela 1848: *Alexandri, Cogălniceanu, Gr. Alexandrescu, Alecu Russo, N. Bălcescu etc.* Căci chiar: „*junimiștii*" cu tot germanismul doctrinei lor estetice, în frunte cu Titu Maiorescu au apreciat înălțimea frumosului poporan, care afirmă atât de puternic principiul cultural al ideii naționale.

Acest principiu în a doua jumătate a veacului al XIX-lea a trecut sub condeiul a doui oameni geniali: *Eminescu* și *V. Conta.*

Eminescu era un vizionar al stărilor îndepărtate; Conta un înțelegător al realităților imediate.

Conta lupta contra jidovilor; Eminescu ura, tot ce e strein. Eminescu lupta contra „streinismului", cu acea impetuozitate, ce putea, să isvorască din sufletul său liric.

In secolul al XX-lea, ideea națională ca principiu cultural dăirnește în tot scrisul românesc.

Insă, acel care luptă contra pericolului jidovesc este marele profesor dela Iași: *A. C. Cuza.*

A. C. Cuza a afirmat în lucrările sale pericolul jidovesc din punct de vedere: etnic, cultural, literar, social și economic.

Iar astăzi mișcarea L.A.N.C. teoretizează necurmat principiul cultural al ideii naționale, cu scopul ca să-l facă accesibil și marilor pături rurale din pitoreștile noastre sate.

Marin Dragnea.

Imperativul generației tinere

Rolul tinerimei — mai ales a aceluia ce s'a adăpat din lumina școlilor mai înalte — a fost dintre cele mai capitale începând cu secolul al XIX-lea. Aceasta s'a produs numai grație faptului că, aproape în toate momentele istorice ale poporului nostru, tinerimea s'a putut ridica deasupra frământărilor politice a partidelor — de multe ori justificate — în orice caz de o importanță mai mult momentană sau locală — și a putut să vadă cu ochii sufletului adevărata cale care putea duce la conservarea și consolidarea neamului.

Toți marii bărbați de stat cari au prezidat la înfăptuirea acestor istorice evenimente, în tinerețe și-au făurit crezul lor, sau au știut să asculte sbuciumul tinerimei.

Peste „ceilalți", pretinși mari bărbați de stat, istoria trece, precum dealtfel și evenimentele au trecut, fără să țină în seamă neputincioasele lor piedici, căci imperativele sfinte ale unui neam trebuie să se producă chiar contra voinței unor potentați împăienjeniți.

Să analizăm în linii sumere ultimul eveniment istoric al românilor: unirea. Conducătorii sufletești — cei adevărați — din mica Românie precum și cei din ținuturile subjugate, încă din copilăria lor, au avut un

singur crez — care era imperativul neamului — unirea tuturor românilor.

Şi-au făcut datoria. Au ştiut să lumineze, dar mai ales au ştiut să facă ca poporul să simtă că peste nevoile lui de toate zilele şi chiar deasupra vieţii lor individuale stă viaţa naţiunei întregi.

Astfel s'a înfăptuit întâiu unirea sufletească după care a urmat şi cea politică.

Aceasta unire trebuie consolidată. Trebuiesc armonizate interesele şi aspectele tuturor provinciilor cu interesele generale ale ţării. Numai astfel întreaga ideologie a unirei este înfăptuită.

Astfel au conceput-o cei ce au produs prima ei parte. Este inadmisibil ca să credem că alta este preocuparea lor capitală. Aceasta este porunca generaţiei lor.

Iarăşi numai puţin adevărat este că această unire întârzie din cauză că provinciile alipite şi mai ales Ardealul, nu şi-au putut impune la conducerea ţării elementele cari se bucurau de mai multă popularitate şi încredere.

Nu facem procesul vinovaţilor. Ei se află în ambele tabere. Poate că în procedee unii au fost venali iar alţii prea iluzionişti. Ceeace însă nu le putem tăgădui este dorinţa tuturora ca această unire complectă să se producă.

Da, aceasta este datoria generaţiei mature de astăzi şi ea care a ştiut să aducă pe altarul patriei cea mai imensă jertfă de sânge, ne dă toate garanţiile că va ştii să-şi îndeplinească întreaga misiune istorică. Natural vor mai fi lupte şi certuri — de pigmei — dar din toate acestea nu venilatatea poate triumfa, precum nici iluzioniştii nu vor putea îndeplini tot ceeace ei cred. Se va impune în mod cu totul natural calea ce va duce la liman.

Da, ei vor şti să facă în aşa fel, ca şi ţinuturile alipite să ia parte efectivă la conducerea întregei ţări.

Unirea deplină ei o vor face căci, deasupra intereselor de partide, crezul tinereţei lor le impune aceasta.

Tinerimea de astăzi a pătruns acest fenomen.

Ea plecând dela premiza că unirea deplină e datoria generaţiei mature şi având toată încrederea că această generaţie va şti s'o înfăptuiască s'a putut ridica deasupra evenimentelor momentului şi a văzut — cu ochii sufletului — că ţara lor, pentru care s'au sacrificat cei mai buni fii ai neamului, se află în margină de prăpastie. Robită economiceşte, subminată în siguranţa ei politică, ameninţată cu o pervertire satanică a moralităţii şi culturei ei, pălmuită în ce are ea mai sfânt, astfel vede tinerimea iubita lor patrie.

Şi-a făcut un crez din salvarea ei. Acest crez „România a Românilor" a devenit imperativul generaţiei ei. In faţa prăpăstiei, în care duşmanii — în special Jidanii — vor să arunce neamul nostru, tinerimea depe întreaga suprafaţă a ţării, ca unul singur spontan, a luat poziţia de apărare.

Tinerimea a dat alarma. S'a verificat că micile animozităţi provinciale, mai mult de natură administrativă, nu sunt şi bariere sufleteşti.

Adevăraţii bărbaţi de stat ai frământărilor prezentului şi ai înfăptuirilor viitoare, din toate colţurile, ţării, unii chiar ca premergători, cari încă din tinereţea lor şi-au făurit acest crez, alţii cari au ştiut să asculte sbuciumul tineretului şi-au dat mâna frăţeşte şi împreună cu tinerimea au jurat pe sfânta cruce că vor lupta pentru: Hristos, Rege şi Naţiune.

Ţara întreagă, cei luminaţi şi cu sufletele curate sunt alături de ei.

Aşadar cazul şi imperativul tinerimei a devenit imperativul neamului.

Ca nişte fanatici avem datoria de a propăvădui crezul nostru. El este singura politică naţională a generaţiei noastre. Trebuie să luminăm poporul întocmai precum modeştii noştrii conducători sufleteşti şi dascăli, încă cu decenii înainte au luminat generaţiile din cari făceau parte despre unirea neamului.

Tot aceasta este şi datoria noastră. Precum ei nu s'au gândit la modul şi timpul când se va înfăptui unirea şi nu au dezarmat zeci de ani, tot astfel şi noi nu trebuie să ne punem întrebarea când vom face România a românilor — pe care cu cât vom lucra mai efectiv, cu atât o vom face mai curând, o condiţie dealtfel esenţială pentru a nu fi complect îngenuchiaţi.

Tot astfel nu trebuie — noi tineretul — să ne împăştiem energia în căutarea diferitelor procedee prin care partidele existente ar putea rezolvi această problemă. Ele au problemele trecutului, ele au procese în restanţă.

Nu trebuie să ne pierdem în labirintul lor. Nu trebuie să umblăm cu reticenţe, trebuie să fim sinceri şi în acelaş pas cu sufletul nostru.

Trebuie să fim cu toţii una, cu toţii la un loc, în casa nouă şi curată a sbuciumărilor noastre în casa ce adăposteşte şi reprezintă quintesenţa crezului nostru.

In jurul ei cu toţii să facem zid până la complecta izbândă sau până la moarte.

Da, alături de L. A. N. C. este sufletul generaţiei noastre.

Că mulţi dintre tineri se află în diferite partide ne doare, dar nu ne surprinde şi nici nu micşorează prin aceasta idealismul nostru. Ei sunt oile rătăcite. Puţini din ei au putut avea o cultură atât de şubredă încât să se fi înrolat din convingere. Cei mulţi s'au aciniat — din cauza slăbiciunilor morale şi lipsei de personalitate — din nepotism — pentru a putea satisface nebuneştile pofte de civilizaţi inculţi.

O astfel de tinerime nu ne trebuie, nu are ce căuta lângă noi, căci sufleteşte nu face parte din generaţia noastră.

Un aspect cu totul excepţional prezintă însă tinerimea ardeleană care este grupată în partidul Naţional. In adevăr Ardealul nu a avut şi am putea spune — după desfăşurarea ultimelor evenimente — nu are nici azi pe reprezentanţii săi fireşti la conducerea trebilor statului.

Ardealul este nedreptăţit şi astfel se întârzie consolidarea unirei.

Cine poartă vina, nu vom analiza, căci este un proces ce aparţine generaţiei mature grupată în diferitele partide.

Dar această tinerime ardeleană, s'a oprit şi ea la acest proces oarecum al trecutului şi astfel nu a putut să vadă imperativul generaţiei sale.

Că am pierdut-o pe ea — care în fond a înţeles să facă tot o politică sinceră şi morală — ne doare mai mult.

Convinge-te tinerime ardeleană grupată în jurul partidului Naţional de adevărata ta chemare, aibi toată încrederea că părinţii tăi vor fi şi singuri în stare să desăvârşească unirea — să dea Ardealului adevăratul rol pe care trebuie să-l joace în destinele întregei ţări — şi vino alături de noi, în casa noastră, a tuturor tinerilor cinstiţi şi conştienţi.

Ne adresăm tuturor tinerilor curaţi la suflet: acelora cari au luat-o deja pe drumuri greşite dar cari nu sunt complect pierduţi şi ar putea să se scuture de hidoasele tentacule ale hidrei amorale; acelora cari stau încă în indiferenţă sau într'o platonică rezervă şi mai ales vouă, tineret din partidul Naţional — nu pentru a slăbi acest partid, ci pentrucă voi meritaţi de a veni alături de noi, fără a mai trece prin Purgatoriu, cu

fruntea senină — şi vă spunem: nu uitaţi că nu sunteţi pe drumul pe care Providenţa l-a hărăzit generaţiei noastre.

Veniţi cu noi şi împreună vom duce în toate cătunele lumina cea nouă, — imperativul generaţiei noastre al neamului — România a românilor.

Barbu Ion,
stud. med.

Constatări îngrijorătoare

De multe ori, obosiţi de munca zilei şi preocupaţi de griji, citind ziarele, trecem cu uşurinţă asupra unor fapte care ni se par ca un amănunt neînsemnat. Ochiul, obişnuit după sensaţii, caută titlurile articolelor imprimate cu caractere mari şi lasă aproape neobservate ştirile mai mărunte, referitoare la înşiruirea alfabetică a unor nume ce reprezintă o serie de licenţiaţi în drept dela Universitatea din Bucureşti şi Iaşi.

Cetind recentul tablou al licenţiaţilor în drept din sesiunea trecută, publicat în ziarul „Universul" din luna Decembrie 1925, în faţa numărului covârşitor de licenţiaţi evrei, mi-am pus întrebarea pe care orice român cu simţiminte naţionale, este firesc să şi-o pună:

— „Unde ne sunt românii?

— „Unde vom ajunge pe cale politico-socială cu un procent de intelectuali români inferior procentului de intelectuali evrei pe care-l dă cea mai înaltă instituţie de cultură universitară?

— „Căror cauze se atribue această stare de lucruri, care numai de bun augur nu poate fi pentru progresul politic, social şi economic al României-Mari?"

Românii noştrii sunt pretutindeni în cuprinsul ţării formând baza elementului etnic naţional.

Ca ocupaţiune principală au agricultura şi creşterea vitelor.

Îi vedem pe lanurile mănoase brăzdând cu plugul aluatul pământului plămădit cu sângele strămoşilor noştrii care a curs din belşug în decursul luptelor ce timp de secole le-au purtat cu barbarii şi duşmanii cotropitori, pe cari dorul bogăţiei i-atrăgea spre poalele Carpaţilor şi şesurile mănoase al Dunării şi Nistrului.

Ii vedem pe culmile dealurilor şi văile munţilor ocupându-se cu păstoritul. Aci, sub umbra stejarilor şi brazilor seculari, în timpuri de bejenie, s'adunau bătrâni cu plete albe şi prin cuvântul lor, inspirau şi înfiltrau celor tineri dragostea de ţară, spiritul de jertfă pentru apărarea ei, respectul credinţei şi limbei strămoseşti.

Ii vedem la oraşe ocupând diferite funcţiuni administrative, exercitând profesiunile libere ca medici, avocaţi, ingineri, ocupându-se cu comerţul şi numai o mică parte cu industria.

Orăşenii duc o luptă aprigă în ceiace priveşte comerţul şi industria, căci tendinţelor de progres ale comercianţilor şi industriaşilor români li se opune o concurenţă acerbă susţinută de marea finanţă evreiască.

Dacă la sate evreii n'au putut pătrunde ca proprietari rurali graţie restricţiunilor legii, care nu le îngăduia acest drept, ei au reuşit totuşi să otrăvească sănătatea ţăranului român prin „plaga alcoolismului" încurajată şi susţinută de poporul lui Israel prin camăta cea mai veroasă.

Evreii dându-şi seama că la ţară nu pot face decât numai o spoliaţiune a muncei ţaranului român prin contractele de muncă agricolă ce le încheiau cu ei ca arendaşi de moşii şi-au aruncat privirile asupră oraşelor cu tendinţa de a forma aci pătura conducătoare politică socială.

Pentru atingerea acestui scop, evreii au căutat pe toate căile să lucreze a schimba forma de guvernământ actuală a ţării şi a introduce în România „Internaţionala 3-a dela Moscova visul roşu", care a sguduit din temelii imperiul moscovit prăbuşindu-l în haosul utopiilor de guvernare ale Jehővilor roşii: Lenin, Trotzki şi Compania.

Dovada acestor tentative a scos în evidenţă ateatatul criminal dela Senat al cărui autor Max Goldstein este exponentul cel mai autentic al rasei jidoveşti.

Justiţia, în cercetările sale, a descoperit printre organizatorii şi complotiştii diferitelor atentate comise contra singuranţei statutului, a căilor ferate din Basarabia cum şi în organizaţiile iredentiste din Transilvania şi Banat, mâna criminală a unei mulţimi de evrei comunişti.

Pe lângă uneltirile din lăuntră, în afară de graniţele ţării evreii duc contra României o vie propagandă susţinută de presa comunistă streină şi de „Liga drepturilor omului" din Paris.

Ziarul „Universul" din 28 Ianuarie a. crt. citează fapte concrete de însinuări calomnioase adresate românilor de către studenţii evrei la o întrunire comunistă organizată la Paris de către „Liga drepturilor omului".

Odată vălul rupt, numai cine nu vrea şi nu simte româneşte nu poate să vadă machinaţiunile întrebuinţate de evrei pentru a învinge puterea vitală a naţiunei române şi a folosi această înfrângere în detrimentul românilor.

Iată rezultatul la care am ajuns pe cale politico-socială.

Cauzele cari au provocat această situaţie şi unde vom ajunge în viitor au fost expuse foarte clar de către dl. profesor universitar A. C. Cuza în patriotica sa „Chemare către toţi Românii" lansată la 18 Septemvrie 1925 cu ocaziunea constituirei „Ligei Apărărei Naţionale Creştine".

Numai strâns uniţi în jurul stindardului „Ligei Apărărei Naţionale Creştime", am credinţă că victoria va fi de partea noastră dat, fiind puterea de vitalitate a poporului român.

Dovada cea mai concretă a deşteptărei conştiinţei naţionale a fost rezultatul luptei electorale, dusă cu ocaziunea alegerilor de deputaţi dela 25 Maiu a. crt, cu care ocazie „Liga Apărărei Naţionale Creştine" a trimis în Parlamentul Ţării 10 deputaţi.

Acest succes al „L. A. N. C. să fie farul luminos pe întinsul ocean politic al României-Mari, împrejurul căruia să se adune toata energiile dornice de muncă şi progres în cadrul principiilor cuprinse în programul „Ligei Apărărei Naţionale Creştine".

Bucureşti, 16 Iunie 1926.

Ştefan Căplescu

Propaganda Ligei A. N. C. în timpul verei 1926

Printr'o circulară publicată în Revistă şi prin toate organele de publicitate ale Ligei „Voinţa Poporului, Libertatea etc." să se facă un apel cu următorul cuprins:

1. Tofi acei studenţi şi cărturari, care îsi petrec vara la ţară în contact cu poporul să câştige pentru mişcarea „Ligei" pe cărturarii şi pe oamenii cu greutate morală din sate şi oraşele, care să fie piedestalul organizaţiilor. Paralel cu această achiziţie să se facă propagandă descoperivd Românilor primejdia jidănească şi pericolul ce ne aşteaptă în

viitorul cel mai apropiat, dacă vom sta în nelucrare. a) Se va ceti Protocoalele I. Sionului ilustrând cele scrise cu exemple din timpurile de față. b) Abonamente la Infrățirea Românească, la Libertatea, la Apărarea Națională și la celelalte organe de publicitate ale Ligei. Pentru reușita propagandei să se folosească toate Duminecile, toate Sărbătorile, toate balurile, Sfințirile de Biserici, Chramurile, Serbările comemorative, adunările Astrei, nunțile, excursiunile și ori ce fel de întruniri, semănând cuvântul adevărului: eliberarea României de sub jugul jidănesc, scoțând pe jidani afară din țară.

Despre toate cele făcute, să raporteze scurt și precis arătând datul, locul, persoanele pe care se poate conta si faptele săvârșite.

2. *Sfințirile de steaguri.* Acolo unde s'au înscris membrii la Ligă, s'au organizat comitete locale, s'au făcut steaguri să se comunice Regionalei Cluj toate acestea și să se ceară termin pentru actul sfințirei. La sfințire vor merge delegații Regionalei, iar localnicii, care aranjază sfințirea să vestească în tot jurul actul sfințirei, așa că la astfel de serbări să asiste cel puțin o plasă întreagă. Deplasările fiind costisitoare să se aranjeze serbările așa fel ca la o astfel de ocazie să se sfințească dacă e posibil mai multe steaguri. Darea de termine pentru astfel de festivități să nu se facă prea pripit, fără ca serbarea să fie bine cunoscută în cercuri cât mai largi și să aibă efectul cel mai bun.

3. Dela biroul Ligei să se ia contact pe cale de corespondentă și pe calea Revistei, cu toate acele persoane, care au arătat resultate pipăibile în alegerile trecute, pentru întreținerea elanului de propagandă și împintenare la o activitate mai intensivă.

4. Lansarea unui chestionar referitor la cine înțelege pericolul jidănesc să se înscrie în Ligă și să comunice cum s'ar putea lucra mai cu efect la luminarea poporului și la înregimentarea lui în Ligă? Care sunt persoanele convinse de dreptatea cauzei Ligei, și care sunt gata să se angajeze la propaganda mișcărei Ligiste — etc.

Pregătirea unui congres la toamnă, la care să participe toate județele ardelene în care să se ia măsuri temeinice pentrn o organizare solidă și disciplinată.

Ștefan Peneș,
expert contibil.

Răufăcătorii și demoralizații

Precum buruiana neplivită, înmulțindu-se pe zi ce trece, dacă nu se iau măsuri de stârpire, răpește farmecul grădiniței cu flori; la fel răufăcătorii și demoralizații societății și în deosebi răufăcătorii țărișoarei noastre de azi, a cărei temelii s'au pus cu sacrificii supra omenești, spulbură renumele, ce ar trebui să străbată cu strălucire întregul univers.

Precum cârdurile de cocori, în zilele frumoase de primăvară, întunecă-adesea — ținuturi întregi, oprind bătaia soarelui în drum, făcând, să cuprindă ținutul pe unde trec, jalnicul semi-întuneric; la fel nenorociții demoralizați și răufăcători, fac să se întunece sufletele blânde, înbrăcând în adevărată jale pe cei căzuți pradă ghiarelor lor.

Se iau oare măsurile cuvenite pentru stârpirea acestor lighioane păcătoase, mârșave?...

Işi fac oare cei în drept datoria pentru înfruntarea înmulțirei lor înspăimântătoare?...

Da, sigur că da!... Oamenii sunt răi!... Nu vor să înțeleagă, nu vor să audă!... Sunt răi și stăpâniți de duhul spurcat!... Vor zice unii, ca spre apărare.

Nu e așa...

Copilul căruia părinții i-au dat o creștere bună, învățătorul i-a deschis ochii, adăpându-l la adevăratul izvor culturalo-moral; preotul i-a însuflat credința adevărată: teama de Dumnezeu atotputernicul; doctorul i-a dat sfaturi higenice prin câteva cuvinte blânde, dulci, — este exclus să fie prins în mreaja descreeraților demoralizați.

Toți intelectualii în a căror simțământ mai există un pic de conștiință și iubire de aproape, sunt datori a propaga cât mai intens ideile sănătoase a creștinizmului, care este singurul factor, ce ne poate salva viața atât de zdruncinată.

Creștinismul este singurul factor, ce sub aripile lui ocrotitoare ne călăuzește spre bine, spre fericirea pământească și cerească.

Deci, ca să putem spune cu drept cuvânt, că intelectualii noștri, își cunosc menirea în stat și societate, să caute a munci cât mai mult, pentru binele omenirei, pentru fericirea și prosperitatea neamului și a țărei, ținând conferințe cu subiecte de ordin moral, cultural, economic, financiar și social, atât la sate cât și la orașe.

Astfel procedând vom vedea, că în scurt timp, numărul acestor stricați ai societății descrește și în locul lor răsar mlădițile frumoase și sănătoase cu dragoste de neam. lege și credință; în locul lor răsar aprigii dușmani ai urei, intrigei, calomniei, minciunei, alcoolizmului, prostituției, etc., și într-o bună zi vom prima toatc celelalte popoare.

Cu cât va fi mai bine atuncea, când fără nici o teamă poți transporta asupra-ți sume de bani ori cât de însemnate fără a-ți fi periclitată viața, câtuși de puțin.

Cu cât va fi mai bine atuncea, când fără nici o grijă poți să-ți lași ușa casei deschisă (descuiată), nefiindu-ți teamă că cineva va intra să-ți răpească agoniseala prin sudoarea feței, a unui șirag de ani...

Fica-ți va putea merge la horă negardată, căci crezul moralei este adânc săpat în conștiința tuturora.

Ura, intriga, calomnia, minciuna, vor fi zdrențe murdare uzate și lepădate de toată lumea.

Atunci nu o să se mai întâmple cazuri, ca cel recent, când un cetățean sas din Mediaș, trecând printr'o pădure în drumu-i ce ducea spre casă, i-a eșit înainte o domnișoară elegant îmbrăcată, rugându-l s'o ia în căruță, că este foarte obosită de drumul lung ce bătăturise. Omul, o primi bucuros și nici nu-i trecu prin gând, că are de a face cu vreun rău făcător. Nu mult după aceia banditul îl atacase din spate, prinzându-l de grumaz să-l zugrume, și să-i fure suma de 150.000 lei cei avea asupra sa.

Dumnezeu pedepsi cu moarte năpraznică pe nenorocitul atentator la viața și avutul omului cinstit și cu credință întrânsul.

In momentul când se simți în pericol bietul om, lăsă din mână deplanele și cu o mișcare bruscă, îl înhăță pe rău făcător, pe cel ce își urâse viața, de grumaz și cu atâta forță îl strânse, că își dădu duhul în mâinele lui, apoi acoperindu-l cu un țol în căruță, îl transportă deadreptul la Poliția din Mediași.

In drum se mai întâlni cu doi jandarmi bine înarmați, care l'au întrebat de s'a întâlnit, sau nu cu o Domnișoară, dar cărora nu a îndrăznit a le mărturisi nimic, de teamă să nu aibă a face cu complici ai banditului răpus. Jandarmii erau însă de fapt în urmărirea banditului travestit.

Cadavrul fu predat poliției Mediași. Asupra lui s'a găsit suma de 100.000 lei. Bravul cetățean a pri-

mit drept recompensă 1000 lei şi credem că v'a mai primi încă şi din partea celor căzuţi victimă şi despăgubiţi mulţumită lăudabilei fapte a lui.

Cazurile de imoralitate ca: atentatul la pudoarea fecioarelor, homosexualitatea, mituirea, frucstarea etc., ce zilnic sunt semnalate de cotidiane, încă vor descreşte, dacă vom lupta cu îndârjire împotriva elementului parazitar, ce propagă şi alimentează acestea, tragând reale foloase şi subminându-ne totodată unitatea naţională, cu scopul de a ne subjuga cu timpul, nu numai economiceşte ci şi politiceşte.

De aceia zic, ba vă implor: iubiţi confraţi creştini, ce sunteţi încă stăpâni pe conştiinţa voastră, împărtăşiţi-vă bunătăţile sufleteşti şi celor săraci... şi răsplata voastră mare va fi în ceruri! . . .

Nicu Boeriu.

CRONICA ARTISTICĂ

Arhitectura de lemn

In deobşte să susţine, că arhitectura de lemn ar fi premergătoare arhitecturei de piatră. Chiar şi în culture vechi şi înalte să presupune, că arhitectura de piatră s'a desvoltat din arhitectura de lemn. De pildă arhitectura templelor eline, construcţia lor, ordinea coloanelor, capitelele coloanelor, felul de a aşeza bârnele sau arhitravele orizontale, forma acoperişului, straşina sau timpana, cu un cuvânt, stilul templelor eline, ne face a presupune, că coloanele de marmoră monolite, cioplite dintr'una bucată, sau coloanele de marmoră clădite din tobe cioplite cilindrice şi aşezate în strate, odinioară au fost de lemn, asemenea friza metopelor şi triglyphele. Socotind acestea, presupunerea unei arhitecturi premergătoate de lemn nu pare a fi neîntemeiată. Chiar dacă s'ar combate aceasta presupunere a unei arhitecturi premergătoare de lemn, totuşi e posibil încă modul, că, pe lângă clădirile monumentale a templelor, palatelor şi cetăţilor de piatră a existat o architectură particulară de lemn rustică şi poporală în provincie şi la sate.

Luând în considerare aceasta socoteală logică a cugetării, nu ne va mira de loc abundenţa arhitecturei de lemn, la noi si în culturele altor popoare.

Asemenea nu e de crezut, că muncitorimea, care a clădit în Egipet la malurile lui Nil grandioasele şi imensele temple din Karnak şi Luksor şi mormintele faraonilor de blocuri de piatră, piramidele din Memphis, cele mai vechi clădiri omeneşti din anii 3000 a. Chr. sau piramidele din Gizeh aproape de Cairo, lăţimea 233 m, înălţimea 145 m, să se fi bucurată de încăperi şi locuinţe de acelaş material, dacă şi în dimenziuni mai mici.

Asemenea nu e de crezut, că în uriaşele şi străvechile clădiri assyrobabilonice, executate din cărămidă arsă la soare, cum le găsim în Babilon, Ninive şi Chorsabad, să fi găsit adăpost şi poporul împreună cu curtea regală. Poate în timp de primejdie. In timpuri normale însă starea lucrurilor de sigur a fost aşa fel, că în centru locuiau conducătorii ţării, în provincie însă poporul în locuinţe de lemn.

E şi firesc, că într'un stat ideal organizaţia socială să fie astfel alcătuită. Căci un popor dacă a trecut prin faza de evoluţie de nomad şi prin cultura de păstor, dacă a părăsit stepa şi cortul, se stabileşte, îşi găseşte lăcaşe stabile, începe să clădească, case, sate, oraşe, cetăţi, palate, ziduri. Cultura-i proprie prinde rădăcini. Frontiera se întăreşte, Se naşte statul constituţional, ideea monarhică consolidează imperiul. Poporul agricultor însă, baza statului, rămâne acelaş în moravuri, în porturi, în economia casnică, în meserią şi în artă.

Deaceea zic, un popor conştiu şi sănătos îşi alcătueşte însuşi arhitectura locuinţei şi arhitectura bisericească, fie numai de lemn, dar preţioasă, fiindcă manifestează idei arhitectonice proprii şi naţionale. Cultura orăşenească însă împrumută formele arhitectonice rurale, le transformă în material mai solid ca lemnul, în cărămidă sau piatră. Rar se întâmplă, că un popor conştiu împrumută forme arhitectonice din arhitectura mondială.

Oswald Spengler, în vestita lui scriere,[1]) zice: „a fost o eroare, a ţine clădirea locuinţei de o parte integrală a arhitecturei. Aceasta formă s'a născut din obişnuirea întunecată a fiinţei nu pentru ochiul, care caută forme în lumină, şi nici un arhitect nu s'a gândit vr-odată la aceea, a distribui spaţiul locuinţei ţărăneşti ca acel a unei biserici".

Spengler zice un neadevăr. Resping aceasta presupunere cu toată energia. Cine cunoaşte istoria arhitecturei mai de aproape, ştie ce servicii mari şi nepreţuite a adus şi aduce arhitectura poporală arhitecturei orăşeneşti.

In ce priveşte genesa locuinţe, sau casei, e de observat, că forma drept unghiulară sau obloană cu trei încăperi, una spre stradă, alta spre dos, iar în mijloc tinda, îşi are originea în micena în Grecia, de unde a fost adoptată de întreaga Europa

Construcţia de lemn constă din bârne cioplite aşezate în strate şi închiegate cruciş la căpătâiu. Fereşti la toate patru laturi a obiectului, prin cari se revarsă lumina în interior. Pe păreţii obiectului să aşează grinzile, schela, cheresteaua şi învelitoareu de prăştilă sau şindilă.

In curte, îngrădită de ogradă, se află dependenţele gospodăriei, şoprul grajdul, cocina, fântâna, în dosul casei, grădina.

Aceasta e forma originală micenică de casă, veche de mai bine de 2 mii de ani. O regăsim în părţile româneşti exclusiv în ţinuturi muntoase. In Europa apuseană, în Tirolia şi Helveţia, casa ţărănească e clădită în două caturi, acoperişul, în contra viforului, e îngreunat cu bolovani. Al doilea cat e înconjurat de un pridvor cu stâlpi intercalaţi.

Casa română de lemn asemenea cunoaşte prispa sau pridvorul cu stâlpi ciopliţi şi intercalaţi.

Prispa sau pridvorul earăş derivă din arhitectura elină, care, spre a da templelor o dispoziţiă organică, spre a distribui împingerea şi greutatea a construcţiei în mod armonic şi proporţional, intercalase ordinea coloanelor în jurul templelor, peristilul antic, paralisând astfel orizontalismul arhitravelor prin verticalele coloanalor, într'un mod plăcut şi practic, dând totodată obiectului clădit un aspect adânc şi spaţios faţă de libertatea atmosferică ce-l înconjoară.

In comunele aşezate în câmp; dar şi în oraşe, casa română e executată de material mai solid şi rezistent ca lemnul. Deosebim casa cu păreţi împletiţi de nuele, tenchnuiţi şi văruiţi, şi casa de cărămidă sau piatră. Chiar în evul-mediu era datina de a construi la oraşe schela de bârne de lemn, ear în golul obţinut a aşeza cărămidă sau pietri în strate. Prin urmare putem zice că şi arhitectura de cărămidă sau piatră rezultă din arhitectura de lemn.

Cărămida şi ţigla sunt pentru noi materiale de construcţie noui, numai

[1]) Oswald Spengler, Pierirea apusului, vol. II, p. 142, Munich 1922.

în parte întroduse în arhitectura orăşănească sau comunală,

In apus să clădeşte astăzi cu beton armat, aşa fel, ca construcţia de clădire e făcută de fier, ear umplutura de beton.

Reforma agrară a împărtăşit vre-o 1,200.000 de familii de ţărani cu pământ cultivabil. E de dorit ca cei în drept să deschide arhitecturei româneşti la oraşe şi sate posibilităţi de activitate şi desvoltare. Problemele reclădirei şi edificarei comunelor noastre sunt prea importante, încât am putea trece peste ele cu iuţeala unei înainte de amiază. Comune văzute de mine pe valea Murăşului, le-am găsit din punct de vedere arhitectonic într'o stare foarte desolată. Pe de altă parte avem comune foarte multe cu caracter solid şi curat românesc. De pildă comuna Sălişte, jud. Sibiu oferă privitorului aspectul unui frumos orăşel.

In ce priveşte evoluţia casei micenice în epoca antică, e de observat, că această formă de casă a servit totodată şi de locuinţă elină, din care derivă casa romană şi mai târziu palatul renaşterei italiene în evul mediu, — şi de forma templeler eline şi a basilicelor romane, de unde, în apus, a fost adoptată forma basilicală, odinioară micenică, ca prototipul bisericei creştine. Forma basilicală s'a păstrat în arhitectura creştinească apuseană în epoca romană, gotică şi a renaşterei până astăzi. O regăsim şi în arhitectura bisericească română de lemn.

Mai cu seamă în părţile muntoase găsim acestea bisericuţe, cari aşezate în mijlocul cimitirului, înfrumseţează ţinuturile cu stilul lor particular, svelt şi nostim în efectul lui.

Unele din bisericuţele acestea mai frumoase şi cunoscute mie sunt cea din Sişeşti, jud. Satu-mare, şi cea din Sebeş, jud. Făgăraş. Ambele nave acestor bisericuţe sunt dreptunghiulare, în partea de apus, la întrare, o turlă înaltă şi sveltă, piramidală cu baza pătrată, în jurul acoperisului turlei încă patru turnuleţe. Cea din Sebeş are sub acoperişul turlei, afară de 4 turnuleţe, încă un cerdac.

Aici dovedeşte arhitectul român cum e în stare, contrar spuselor a lui Oswald Spengler, să distribue spaţiul locuinţei micenice ca acel a unei biserici. Fireşte, arhitectura bisericească de lemn în acest stil nu e rezultatul evoluţiei istorice a stilului gotic, întrodus în Europa pe vremea cruciatelor din răsărit, ci a bisericilor catolice gotice aflătoare în Ardeal numai de o imitaţiune poate fi vorba.

Insă nuca problemei, nava drept unghiulară sau oblongă a clădirilor bisericeşti ortodoxe, nava micenică, care formă există la noi executată şi în piatră şi în cărămidă, e rezultatul tradiţionalismului antic, fie că arhitectul executiv n'a exercitat construcţia boltiturei de cupolă, fie că folosinţa formei micenice a fost: impusă de autorităţi.

Dela emanciparea architecturei creştine ortodoxe încoace, dela crearea architecturei bizantine, boltitura de cupolă a fost întrodusă în lumea ortodoxă creştină pretutindeni.

Şi aceasta formă, însă cu multe abateri, o regăsim în architectura de lemn şi anume în judeţul Maramurăş.

Arhitectura e astfel alcătuită, că de asupra navei e construită o cupolă de lemn cu baza poligonală.

In toba acestei cupole sunt aşezate fereşti, iar în vârful acoperişului ascuţit un lămpaş, cari dau întrare luminei. In obiecte mari sunt aşezate încă patru cupole sau turnuleţe mici în jurul naosului principal.

Ar fi o chestiă a şcoalelor pentru prelucrarea artistică a lemnului de a cultiva aceasta arhitectură specială de lemn.

Victor P. Barcianu.

România e în primejdie

„Universul" Nr. 103 din 7 Maiu 1926 ne aduce vestea, că în Ardeal au fost arestaţi nişte falsificători — de origine „Izraeliţi". Aceşti oameni se îndeletniceau cu meseria lucrativă de falsificare a certificatelor de naţionalitate română şi a diplomelor şcolare pentru coreligionarii lor. Afacerea era patronată de *„Iehova"*, care binecuvântează toate faptele „poporului ales" — mai cu seamă *asemenea fapte*. Descoperirea siguranţei din Ardeal pune în adevărata lumină primejdia grozavă, de care e ameninţată România: invazie năprasnică a „leprelor galiţiene", care au dorinţa să înfiinţeze aci în ţară un nou *„Eretz Israel"*. Citind gazetele zilnic vom vedea la rubrici diverse tot felul de pungăşii jidoveşti ca: falşificări, falimente, dezertări, excrocierii, etc. etc. Toate aceste manifestări,... spirituale (?!) ale neamului israelit se produc după o anumită regulă, care regulă e inspirată de *„Protocoalele înţelepţilor Sionului"*. Dar cea mai plăcută manifestaţie.... de solidaritate a rasei e încetăţenirea prin orice mijloace a tuturor „circumcişilor", ce năpădesc ţărişoara noastră.

Aşa că, dacă avem azi la 7 Români un jidan — deci procentul cel mare de pretutindeni — peste 2—3 ani o să fie o proporţie de un jidan la un Român.

In timp ce ţăranii români înşelaţi de venetici părăsesc meleagurile stramoşeşti, locul lor e ocupat de *„vipere veninoase"*. Şi încet, încet — pe neobservate vom deveni robi în propria noastră ţară — şi asta de dragul „umanităţii" ori din respect faţă de „Liga Naţiunilor".

Oare pentru a deveni robi, am sângerat noi dealungul secolilor trecuţi?

Oare de dragul veneticilor ne-am apărat pământul strămoşesc din cele mai vechi timpuri?

Hotărât lucru că nu — *nu* categoric.

La 10 Decembrie 1922 când noi, studenţii creştini am ridicat glasul nostru tineresc pentru *„Numerus clausus"* şi pentru supravegherea severă a tuturor Jidanilor din cuprinsul ţării, am fost consideraţi *„nebuni"* iar spusele noastre *„prostii copilăreşti"* de către aşa zişii *„oameni cu judecată matură"*.

Deschiză ochii aceşti domni astăzi şi să vadă cosecinţele „judecăţii lor naturale". In memoria generaţiilor viitoare „indiferenţa criminală" a acestor domni faţă de pericolul jidovesc, va fi socotită ca cea mai grozavă crimă contra existenţei statului naţional românesc; pe umerii lor va apăsa vina de „lès-naţiune".

Astfel prezentându-se situaţia se impune a se lua măsuri de urgenţă pentru curmarea răului.

Facem apel la conştiinţa de bun Român a Domnului Ministru de Interne — Octavian Goga — rugându-l a lua cât mai neîntârziat măsnri drastice contra invazii jidoveşti care constitue o primejdie mare pentru Statul român. Deasemenea rugăm respectuos pe Dl General Broşteanu, comandantul grănicerilor să dea instrucţiuni severe tuturor pichetelor de grăniceri în senzul stăvilirii puhoiului galiţian.

Altcum vom fi sortiţi pieirii.

Drd Nicu Ionescu.

SCRISORI DIN BUCOVINA

Români fiţi atenţi

E deja demult ştiut cum că cei mai înverşunaţi duşmani ai neamului românesc, sunt jidanii parazitari cari au năvălit ca lăcustele în frumoasa noastră ţară. Nu trebue să uitaţi că jidoviţii, cozile de topor în mânile jidanilor, sunt şi mai primejdioşi. Ei sunt nişte criminali, totaşa de criminali cum sunt acei cari îşi omoară părinţii şi fraţii, căci naţia este mama noastră a tuturora, iar fiii aceleaşi naţii sunt fraţi.

Eu unde văd un român creştin luând apărarea jidanului, îl însemn şi-l consider ca trădător al neamului. Sufletul lui este negru. Nimic sfânt nu este într'ânsul, inima lui nu vibrează decât la sunetul banului, pentru el totul se sfârşeşte în stomac. Cu durere constat că mare parte dintre cărturarii (intelectualii) noştri români, cad în aceasta ispită şi inconştienţi sau conştienţi se expun pentru jidanul parazitar, şi lovesc fără ruşine şi fără milă în fraţii lor cari înţeleg de datorie să-şi manifesteze sentimentul lor de dragoste faţă de neam şi ţară. Numai câţi români cu trecut frumos, au dat dovadă de slăbăciune cu ocazia alegerilor parlamentare: din ordinul românilor rătăciţi, au fost români împuşcaţi, arestaţi, bătuţi în mod barbar, batjocuriţi neomeneşte, împiedecaţi dela vot, forţaţi să voteze cu jidanii şi jidoviţii şi pentru cine aceasta pedeapsă nemeritată? Numai şi numai pentru jidani.

Imi amintesc de când eram copil de 10 ani cum în timpul stăpânirii străine în Bucovina, Românul era strâns legat de învăţător şi preotul său în ţara lor subjugaţi de străini, preotul, învăţătorul şi ţăranul îşi plângea necazurile împreună, iar când era ca să-şi uşureze şi ei greul erau mână în mână.

Oare de ce nu s'ar putea să fie şi acum aceeaşi armonie între unii intelectuali şi ţărani? Dece azi tu preotule în goană după avere şi mărire uiţi pe fratele, pe tovarăşul de suferinţi de odinioară şi tu învăţătorule cu două trei chitanţe în buzunar treci pe lângă bietul ţăran răspunzându-i numai la salut?

Dece în inimile voastre să nu fie mai mult idealism, mai multă dragoste de neam şi de ţară, decât de străini? Dece căutăm să ne împungem cu venin unii de alfii, dece să ne ruinăm?

Dece „eu" în necazul tău să-mi măresc partidul, al cărui cap e francmason — iar tu, pentrucă nu ţini cu „ai tăi" — toţi jidovii cu basmale roşi — să-mi dai în cap?

Oare, mă întreb; aşa cum luptam cot la cot odinioară pentru naţiune, acuma n'am putea lupta, n'am putea fi solidari? N'ar fi mai bine să ne sprijinim noi pe noi decât partidele jidoveşti sau jidovite? Să ne batem joc noi de noi pentru a ridica în în slave pe Fildermann sau pe Aristide Blank? E ruşinea cea mai mare să ne urîm fraţi cu fraţi de dragul celor mai înverşunaţi duşmani ai noştri şi ai ţării româneşti. Ţara se găseşte în primejdie, alarma a sunat prin glasul marelui apostol al neamului A. C. Cuza, toţi românii creştini sunt datori a răspunde: „Haidem deci Români cu toţii să scăpăm ţara de hoţi" şi atunci oare factorii culturali n'ar trebui să fie la înălţimea chemării lor, în fruntea întregului popor al satului, să îmbrăţişeze prin jurământ steagul naţiunii, steagul trei color al svasticei străbune? Da, toţi acei ce dorim binele neamului şi înflorirea ţării trebue să fim gata la orce sacrificiu.

Feriţi-vă deci fraţi români de români rătăciţi cari servesc unealtă la jidani pentru a-şi ajunge scopuri personale, nu staţi de vorbă cu ei pentrucă stând de vorbă să nu vă molipsiţi de boala cea rea a lor, dispreţuiţi-i nu-i primiţi prin societăţi culturale căci ei caută să le distrugă bineînţeles la îndemnul lui Iuda, care-i prindeţi daţi-i pe faţă pentru a-i cunoaşte toată lumea, faceţi ca mine: Vă dau pe faţă câţiva români creştini în care mi-am pus încrederea, şi m'am înşelat: Am scris mai de multe ori despre comuna Cârlibaba care se află între plaiurile munţilor Dornei şi care este copleşită de jidani, creştinii sunt foarte sărmani trăesc din munca zilnică la pădure, jidanii sunt neguţători, antreprenori, înşelători şi leneşi. Procedeul jidanilor în comerţ şi întreprinderi e cel mai mişelesc, creştinii sunt trataţi ca sclavii; nu cred că mai există comună în ţara românească unde să fie creştinii exploataţi în mod barbar de jidani ca în Cârlibaba.

La venirea mea în această comună acum 3 ani m'a cuprins o groază de cele ce am văzut, am căutat mijlocul de apărare (salvare) a creştinilor.

Am convenit cu intelectualii de aci şi la iniţiativa mea am înfiinţat o societate culturală arcăşască având drept scop, „Deşteptarea şi întărirea conştiinţei româneşti", încredinţându-se preşedinţia soc. preotului ort. rom. Andrici Vasile. Dela început a mers foarte bine în fiecare Duminică şi sărbătoare ţineam sfaturi cu poporul şi le arătam pericolul care ne ameninţă neamul cu peirea, arătam cum jidanii viperi nesaţioase au străbătut în toate unghiurile ţării şi prin sistemul de înşelăciune, au acaparat toate izvoarele de bogăţie şi câştig a românilor băştinaşi.

Creştinii ascultau cu multă bunăvoinţă iar când plecau dela adunare erau întrucâtva luminaţi şi începeau a nu se lăsa exploataţi mişeleşte de jidani. Jidanii văzând că e vorba de ceva serios şi că creştinii încep să se trezească, a început a căuta să distrugă societatea. Multe încercări le-a fost fără efect, până când s'a hotărît să formeze şi ei o asociaţie semită de alt fel dar în care să atragă conducătorii societăţii arcăşeşti. Incercarea de a mă atrage pe mine nu le-a succes, dar în schimb au ademenit pe preotul Andrici Vasile preş. Soc. arc. care a primit să ia preşedinţia suszisei asociaţii jidoveşti şi pentru a nu fi bătător la ochi, au dat denumirea asociaţiei „Casinou" Preotul a mai atras câţiva membrii din Soc. arc. şi anume pe înv. Ast Robert, Nicoda Vasile, Perhineac Alois şi Vital Ludvig şeful de post despre care am scris mult că are o purtare antinaţională şi anticreştină. Reuşind jidanii să atragă aceste secături, au deschis împreună o luptă contra Societăţii arc. şi contra mea în faţa tuturor obstacolelor.

In 22 Noembrie 1925 am organizat L. A. N. C., tot în aceaş zi am sfinţit şi steagul. Cu ocazia sfinţirei poporul a fost oprit de a merge la biserică, mulţi arestaţi şi bătuţi de şeful de post de mai sus împreună cu notarul Nicoda. In 4 Ianuarie 1926 m'a arestat pe mine şi mi-a făcut mai multe denunţuri răutăcioase, constatate de anchetă ca mincinoase. Tot jidanii au intervenit de m'a mutat cu serviciul din Cârlibaba. Aflat nevinovat după 16 zile mi-am reluat postul, Jidanii şi jidoviţii turbau de necaz că n'au putut scăpa de mine. In 14 Mai din nou arestat pe motiv că fac propagandă în vederea alegerilor, după 3 zile am fost pus în libertate. In ziua de alegeri (25 Mai) iarăş arestat, dar acum mi se propusese o bătaie pe moarte, graţie dlui advocat şi depu-

tat Paul Iliescu care a intervenit şi am fost pus în libertate.

Şi aşa multe greutăţi şi suferinţi am avut din partea uneltelor jidoveşti.

Judecaţi deci fraţilor, merită acest preot care a primit să fie preşedintele asociaţiei jidoveşti şi care a îndrăsnit să lovească în societăţile culturale româneşti, să mai stee între români? Iar acel învăţător, acel şef de post n'au făcut direct o crimă lovind în ceva românesc.

Observ că şeful de post jidovit despre care am mai scrisare la activul său mai multe abuzuri şi chiar furturi tăinuite, ba în mod barbar îşi bate joc de populaţia creştină sprijinind pe jidani şi autorităţile îl mai ţin în serviciu, dar până când? Marţi 15 Iunie va judeca Curtea de Apel Cernăuţi procesul contra şefului de post Vital pentru arestarea ilegală a mea, cred că şi de data aceasta ca şi în totdeauna Justiţia va face, ca nevrednicul jandarm abuziv să-şi ia pedeapsa meritată.

Feriţi-Vă deci de jidoviţi ca de foc, alăturaţi-Vă numai lângă oamenii cari îi cunoaşteţi că nutresc sentimente adevărat româneşti. Inconjuraţi steagul cu svastica ridicat de marele român A. C. Cuza care poartă deviza: Christos, Regele şi Naţiunea.

Cu Dumnezeu înainte, izbânda e aproape.

Serghie Florescu.

SCRISORI DIN SĂLAJ

După alegeri . . . câteva constatări

Alegerile s'au terminat de mult. Mulţimea, ca o mare răsvrătită s'a liniştit, retrăgându-se în matca de toate zilele. Agenţii electorali — uraganale care au turburat-o — s'au retras şi ei la locul lor, unii încununaţi cu isbândă, alţii cu o dulce şi resemnată durere a nenorocului. (Ce trist e omul fără noroc... mai ales când norocul stă prins într'un mandat de deputat...)

Avem impresia că în preajma noastră pluteşte duhul liniştei. — Aparenţa înşeală însă totdeauna.

De fapt nici când nu s'a deslănţuit o mai clocotitoare ură — Ţara e plină şi azi de curenţi — asemeni celor electorali care o încercuie.

Ei pleacă din strada Sărindar, unde'şi are sediul democraţia română adevărată (din care cauză a rămas învinsă, căci adevărul e respins întotdeauna — în cazul de faţă: cu indignare) — fac ocolul lumii şi se întorc iarăşi în cabinetul călduros şi plin de patriotism al dlui C. Grauer.

E drept că în lunga călătorie numai turbură pe nimeni; dar iarăşi e drept că şampionii umanitarismului nu se obosesc nici decât cu vânturarea lor. Dimineaţa, Lupta, Adevărul, şi mai ales Adevărul — poartă zilnic pe aripile lor de hârtie simţirile nobile ale unor anumiţi *aleşi* care în valurile vieţii acesteia păcătoase se sbat să staureze şi la noi (c'an Rusia): adevărul, dreptatea şi legalitatea...

Cine e de vină dacă glasul lor tremurător se risipeşte în vânt? Cine e de vină, dacă Românii aceştia b'estemaţi şi proşti, dar cu fericite instincte de conservare, nu-i ascultă?

Şi cântul lor cu ademeniri de sirenă e strivit în valurile nepăsării...

Mulţimea — întunecata mulţime — îl calcă în picioare... şi, în loc să aleagă cu unanimitate pe bravul român C. Stere, care în timpul răsboiului a dat dovadă de un deosebit patriotism, îi întoarce spatele, şi-şi îndreaptă privirile rugătoare, pline de tristeţe, spre călăii democraţiei (a - intiţi-vă: iudaică) conduşi de duşmanul ei neîmpăcat: Dl A. C. Cuza.

Criminală faptă! Nedesciplinat, barbar, şi nerecunoscător popor!...

O!... Câtă vreme va trebui să ne mai căsnim noi, voiajori disciplinaţi ai Galiţiei, ca să vă trezim din letargia somnolenţei voastre? Câtă cerneală vom mai risipi?...

Cât timp „Adevărule“ va trebui să mai mergi prin mijlocul lor să-i încălzeşti cu lumina ta isvorîtă din cel mai nobil şi desinteresant — in-teres...

... Acesta e plânsul *lor* care se răsfrânge din haosul actualităţii.

*

Alegerile trecute nu s'au lăsat mai prejos ca acele de sub guvernarea liberală.

Aceiaş teroare, aceiaş luptă teribilă contra opoziţiei, aceleaşi valuri de făgăduieli ilariante şi momitoare.

Actualul guvern, ale cărui rădăcini nu-şi prea trage hrană din solul masselor a desfăşurat cea mai vie şi constrânsă propagandă pentru a smulge laurii isbânzii.

Mai mult: a călcat peste cele mai sfinte drepturi naţionale şi-a împletit legături de prietenie, pe deasupra noastră, cu vechii şi neînduplecaţii noştrii duşmani.

Dl Oct. Goga care, când locuia încă la Ciucea arunca săgeţi de ură şi dispreţ contra liberalilor pentru pactul încheiat cu Ungurii, a făcut acum fără jenă acelaş lucru.

E ştiut că pacturile cu minorităţile nu numai că lovesc în amorul propriu pe cei în drept, dar au puterea miraculoasă de-a face să încolţiască în sufletul minoritarilor anumite aluzii, care la un moment dat pot isbucni în afară, devenind astfel dăunătoare. De altfel acest lucru s'a întâmplat şi acum. Ungurii au arborat drapele ungureşti; au cântat cântece de-ale lor, rechemând din besna trecutului pe Kossuth Lajos; au strigat prin sate româneşti: trăiască Ungaria... etc.

Ba, candidaţii lor de deputat, au ţinut şi cuvântări anti-româneşti în care ţăranul român e prezentat ca o bestie, ca un animal, prost din fire „neştiind deosebi pe nevăstă-sa de scroafa cu care locuieşte în aceiaşi locuinţă.“ (vezi Universul).

Ei bine! toate acestea au fost şi sunt tolerate de guvernanţii noştri.

Dl Goga, în care — mărturisim — aveam niţică nădejde n'a luat nici o măsură de îndreptare. Tace, vorba românului, ca „porcul în păpuşoi.“

Dar dacă guvernanţii noştri tac, noi nu-i putem imita.

Ţăranul român, singurul la care naţionalitatea nu e un joc de ape turburi, ci un simbol de viaţă, şi pe care simbol dl Goga îşi clădia cândva altarul nădejdii de mai bine, primeşte acum cu deosebită indignare ecoul acestor ruşinoase manifestări.

Instincte tainice se răscolesc în adâncimile sufletului său, se răsvrătesc şi ţîşnesc în frământări clocotitoare de ură şi dispreţ nu împotriva minorităţilor ci a acelor care ne?

„Păi, nu-i nebun, dle învăţător, îmi spunea unul mai deunăzi cine mănâncă şapte pite, ci acel care le dă.“ Şi cred că avea dreptate.

N'ar păcătui dl Oct. Gog să mai coboare prin mijlocul mulţimi să-i cerceteze sufletul . . .

Dar nu îmbrăcat în aureola puterii de stat, ci în haina simplă a călătorului scormonitor de suflete, căci ţăranul român e un tăinuitor de idei şi sentimente pe care numai celui care-l înţelege, le desvăluie.

*

Intărită din aceste alegeri şi cu

un prestigiu cu totul diferenţiat de-al celorlalte partide a ieşit L. A. N. C.

Isbânda noastră se datoreşte în mare parte sincerităţii de care am fost călăuziţi nu numai în lupta de toate zilele ci şi în propaganda electorală unde de obicei minciunile curg râu.

Un păcat însă pe care trebuie să ni-l recunoaştem singuri spre a ne servi ca îndreptare e *că ne-am trezit cam târziu* neputând intensifica în toate părţile propaganda noastră

In secţia de votare Cehu-Silvaniei erau sate întregi (ca Mineul) care n'auziseră decât aşa din sbor despre partidul nostru. Când le-am împărţit câteva manifeste şi le-au cetit au rămas cu ochii duşi pe gânduri. „Aiştia sunt de noi . . . Păi nouă nu ne-a spus nimeni de ei“ . . . erau vorbele în care ceteai tot regretul.

Dar manifestările de acum ne vor servi în viitor. Ideile noastre româneşti pătrund în mulţime, electrizând-o ochii se deschid . . . mintea se luminează . . . inima prin care curge sânge românesc . . . tresaltă şi se bucură.

Jidanii văd şi ei pericolul. Ca apărare au pus în circulaţie fel de fel de basme — pistruite.

Ba că dl Cuza are ca secretar general pe un jidan, ba că un fecior de-a D-sale s'a căsătorit cu o fată de evreu, din care cauză urăşte pe jidani şi nu din dragoste şi românism etc. Sigur: toate acestea sunt banalităţi stupide care dau pe faţă ipocrizia şi laşitatea poporului ales; dar sufletul *mulţimii* trebue ferit de ele...

In orice caz vom fi gata de orice jertfe.

George Popovici
învăţător.

DIN ŢARA MOŢILOR

Cine câştigă pe urma exproprierii unei moşii

La o cumpărare de 175,537·50 lei se fac cheltueli de 1.658,462·50 lei . . . — Invalizii, orfanii, văduvele de răsboiu, şi voluntarii rămaşi fără pământ — Interesaţii o folosesc armă electorală

Din lipsă de pământ arabil de care se simte atâta lipsă în regiunea noastră, pentru îndreptăţiţii din comunele Bologa, Morlaca şi Hodiş judeţul Cluj, s'a expropriat din proprietatea Contelui Bánfy din hotarul comunei Hodiş terenul numit „Renget“ cu o suprafaţă de 524 jugăre.

Comunele de mai sus în bună înţelegere între ele, au şi întrat în folosinţa acestui pământ de doi ani, folosindu-l deocamdată de păşune, până ce va eşi inginerul ca să-l taie fiecărui îndreptăţit, ca să ştie unde să muncească fiind acel teren de pădure.

Comuna Bologa a şi edificat pe acel teren o fântână care a costat pe comună 20'000 lei.

Cu toate acestea după trei ani dela exproprierea acestui teren, Ministerul de agricultură şi domenii prin Dl Arthur Gorschi advocat în Bucureşti în baza delegaţiei No. 22632/926 vinde întreg acel teren ţăranilor celor mai bogaţi din comuna Hodiş, cu preţul de lei 175537·50 (unasutăşaptezeci şi cinci de mii cinci sute treizeci şi şapte) însă ţăranii din Hodiş plătescu acel teren cu suma de Lei 1.834.000·— (un milion optsutetreizeci şi patru mii) adecă cu 1658.462·50 (un milioan şeasesute cincizeci şi opt mii 462·50 lei) mai mult, care sumă spun ţăranii că s'a cheltuit în drumuri la Bucureşti . , . că aşa, le-a spus Dl Virgil Bulbuc, advocat în Cluj, care le-a fost reprezentant în chestia de mai sus. — Mânca-le-ar focut de cheltueli, că multe s'au făcut la o singură cumpărare . . . şi nu ne putem închipui, că, ce fel de cheltuieli, o fi putând fi, şi acela aşa de multe.

Indreptăţiţii celor trei comune, cu multă durere în sufletul lor, au primit aceasta grea lovitură, că în loc ca Statul să le trimită inginerul să-l parţeleze lor, dă delegaţie Dlui Gorschi, ca să vândă acel teren.

Mă infricoşez de ziua aceia, când îndreptăţiţii vor fi scoşi cu forţa din folosinţa acelui teren, (pentru că de voie bună spun ei, că nu vor eşi). Şi nu mă mir de loc, că aceşti nenorociţi sunt aşa de supăraţi, fiindcă cunosc eu personal pe invalizi, văduve şi orfani, de războiu, care nu au nici un petec de pământ, şi de 7 ani li se tot promite că vor fi împroprietăriţi, iar azi văd, că dacă scapă şi acel pământ, toate promisiunile rămân numai promisiuni, că lor nu le mai rămâne, de unde să-i împroprietărească cu pământ productiv, ne rămânând alt teren potrivit în părţile noastre.

Unii interesaţi, ca să facă din cele de mai sus armă electorală, şoptesc îndreptăţiţilor, mai ales celor din Bologa, „că: de-aceia s'a vândut acel teren numai ţăranilor din Hodiş, că Hodişenii au votat cu guvernu“, iar Bologanii de aceia vor fi scoşi din folosinţa acelui teren, şi nu vor fi împroprietării, „că Bologanii, toţi, au votat cu Cuza“.

Eu cred că nu interesul electoral a determinat pe aceia ce-au mijlocit aceasta cumpărare, ci sunetul arginţilor în sumă de 1,658.462·50 lei, ce se spune, că s'a cheltuit pe drumuri la Bucureşti . . .

De aceia, subsemnatul ca preşedinte a organizaţiei L. A. N. C. din Bologa, judeţul Cluj, rog cu profund respect pe Dnii deputaţi ai L.A.N.C. să interpeleze în parlament chestia de mai sus, şi să întrebe pe dl ministru că de unde vor fi împroprietăriţi cei îndreptăriţi, dacă li se ia pământul, la care au ţinut aşa de mult.

Bologa. la 20 Iunie 1926.

Ioan Potra.

Teatru sau realitate?

In ziua de azi dacă te îndreaptă zodia şi jandarmeria să fi găzduit ca „oaspe“ vreo câteva zile în Inchisoarea militară din Cluj, poţi să vezi acolo multe lucruri . . .

Mai întâi făcând „o călătorie în jurul odăii tele“ vei descoperi colonii întregi de vietăţi cari te vor face noaptea să te descoperi ades atunci când vei avei împresia că te arde cineva cu un chibrit la spete. Făcând apoi o călătorie în jurul curţii vei constata că ai ajuns într'o societate „aleasă“ şi cu locuitorii acestui înalt ospiciu de corecţiune sunt de obiceiu dezertori, contrabandisti, comunisti tineri şi bătrâni şi la câte-un interval de timp şi câte vre-o oază de studenţi. Acestia din urmă sunt adusi în caravană deobiceiu sub pavăza titlului „înfractor la dezordinea publică“. Altfel întreg institutul este lipsit de orice poezie şi aprigele sentinele din curte şi de pe la uşi fac litere severe smulse din regulament pentru a înspira teamă acelora care ar înţenţiona eventual să-ş facă curaj.

In acest loc „herresco referens“ am avut o curioasă conversaţie cu un comunist brevetat şi atât de ideolog (citeşte idiş-olog) încât ar fi fost în stare să nu mânânce nimic 15 zile dacă n'ar fi avut ce. E vorba de dl Solomon Ullman „preşedintele partidului ţăranilor şi al muncitorilor români“ după cum s'a prezentat însuşi. Auzeam, că a fost arestat în preajma alegerilor pentrucă făcea propagandă comunistă cu dolari şi prin alte mijloace semite.

Dar să vă fac cunoştinţă cu dl Ullman.

Aşa cum este de viteaz adecă de bolşevic dl Solomon nu seamănă nici cu Goliat nici cu David ilustrul său strămoş. Nici nu se poate să ceri mai mult dela dl Solomon decât atâta cât este. Roşu la păr la faţă şi la limbă, pistrui peste tot e aşa de roşu de pare că ar purta cu el ruşinea întreagă a neamului său. Am şiret pe deasupra el are şi aparenţa de om cuminte şi dacă nu mă înşel este „cetăţean român“ din Oradea-Mare.

Erau de vre-o câteva zile în închisoare din graţia dlui Goga. Domnia sa dl Ullman declarase greva foamei pentrucă nu-i convenea costul iar contact cu cei de-afară nu era permis să aibă. Şi aşa ca o urzică dela marginea unei bălţi. se putrea numai cu apă şi speranţe.

In fiecare zi ieşa o oră la aer şi şedea pe nişte scânduri gândindu-se desigur la „iubitul său partid“. Mă apropiai într'o zi de el şi putui vedea cum ochiul său mă cercetează bănuitor spre a mă sonda măcar la suprafaţă dacă sunt „gheşeft“ rau nu.

„Dvoastră sunteţi fascist“ — mă întrabă el brusc.

— Da dle sunt Cuzist.

Am văzut atunci că nu-i convenea această întâlnire după felul cum îşi mângăia barba. Il întreb şi eu,

— Dar d-ta pentru ce eşti deţinut?

— Ei pentru bagatel. Am vrut să fiu şi eu deputat în Maramurăş şi de aceea.

— Deputatul Jidovilor?

— Nu, şi la Jidani şi la români.

— Bine dar am auzit că d-ta ai legături cu Moscova, cum poţi d-ta în această situaţia să reprezinţi interesele ţăranului român în parlament?

— O, asta merge foarte uşor, numai să fie odată ales.

— Da apoi te cred şi eu.

— Dvoastră nu ştiţi — 'mi zise el — dar în Rusia trebile stau acum foarte normal. Toate lumea este fericită.

Să admitem dle Solomon că lumea din Rusia nu-itocmai aşa de nefericită pe cât este dar totuşi cum rămânem cu cele aproape 2 milioane de omeni omoriţi?

— Ei dragă dle foarte bine. Asta se întâmplă totdeauna. Şi Mussolini a omorit.

— Te cugeţi desigur la Matteoti. Ei bine acesta e numai unul singur şi nici nu se ştie sigur dacă fascistii l-au omorit.

Şi — acum auziţi ce spune Solomon barbă-róşie!

— Unul singur sau un milion e acelaşi lucru. Chestiunea e că amândoi au omorît. Tot aşa putea să omoare Trozchi numai un om şi Mussolini un milion. In Rusia acum e pace.

— Atunci de ce nu treci d-ta în Rusia dacă e aşa de bine acolo?

— Deaceea pentrucă acolo sunt şi aşa prea mulţi — (se înţelege conducători adecă Jidovi) — şi deaceea eu susţiu ideologia mea aici.

— Şi ce „idiş-ologie“ susţineti?

— Apoi să-ţi explic dle. La început puterea a fost crudă materialistă şi berbară. Pe acea vreme guverna instinctul. A urmat apoi teocraţia când preotul era împărat şi ţinea într'o mână paloşul iar în ceelaltă cădelniţa. Azi puterea ca şi o apă după o groasnică furtună e împărţită în toate părţile şi deaceea toţi avem putere şi toţi guvernăm.

— Da dle Solomon toţi avem putere dar nu toţi avem drepturi. Dreptul la o bucată de pământ se câştigă udându-l cu sânge ori poate d-tale nici măcar din nas nu ţi-a curs sânge pe aceste locuri. Toţi Jidovii vă ţineţi numai de pozne. Faceţi comploturi şi bolşevizaţi tinerimea. De ce?

Şi acum să ascultaţi: Orbeala stabilind legile opticei!

— Omul dle student, este o plantă mobilă care-şi înfige rădăcinile departe tocmai în epoca tinereţei şi deaceea noi începem cu propaganda, printre tineri. Aşa se face mai cu seamă prin Rusia. Acelaşi lucru înir'o oarecare măsură îl face şi dl Cuza.

— Da musiu Solomon dar dl Cuza este creştin, e dascăl şi e român pe când d-ta eşti doar balanţă şi portmoneu. D-ta eşti jidan şi comunist

— Tocmai de aceia eu vreu că în ţara aceasta să fie toţi fericiţi. Eu am un program chiar mai vast ca a lui dl Cuza. Eu vreau o expropriere generală atât dela jidani cât şi dela români împărţind tuturora egal şi sunt chiar aplicat să încep exproprierea cu Blank cu condiţia să trec însă după aceea la Banca Naţională.

— Zi eşti altruist de tot.

— Ba nu. Vreau să trag folos şi eu şi ţăranul român ori evreu.

— Bravo dle, şi de ce chiar în România ţi-ai găsit terenul pentru apostolat?

Să auziţi acum vorbind. Obraznicia!

— Uite de ce: Anglia ca şi Germania este o ţară eminamente industrială. Intre muncitorii de fabrici a trecut vremea revoluţilor. (Vorbeşte de înstigaţiuni). Ei deja ştiu să se conducă singuri. In Italia e Mussolini iar la Francezi nu prinde pentrucă lucru ştiut ei sunt foarte patrioţi şi foarte refractari. Ei şi-au avut odat' revoluţia lor.

— Şi România?

— In România este altfel. Aici se poate produce mai uşor ca ori şi unde o revoluţie ţărănească agrară. Orice anarhie de jos este urmerea unei anarhii de sus. Nicăiri nu este aşa de coruptibilă administraţia ca în România deaceea vreau eu o revoluţie aicea.

— Nu ştiu ce i-aşi fi răspuns şi cum, dar bine de sigur nu dacă în acel moment nu intervenea sentinele spre a ne întrerupe conversaţia.

— „Haide, treci la cameră!“ sună ordinul şi d-ul Solomon readus la conştiinţa că nu e decât un simplu puşcăriaş îşi reluă drumul spre celul urmărit deaproape de suliţa sentinelei.

De atunci nu l-am mai văzut. Poate că a scăpat, poate că şi azi se cugetă în celula sa despre structura, „viitorului partid al ţăranului şi al muncitorului român“.

In ambele cazuri dl Solomon Ullman este un om bun de pus... pe celalalt mal al Nistrului.

Videant consules.

Cr. Ureche.

Şekelul

In atenţiunea parlamentarilor L. A. N. C.

Şekelul e un impozit naţional jidănesc. Cota lui e de 60 lei în România şi frapează fiecare jidan capabil de câştig fără conziderente de sex şi de vrâstă. E un impozit asămănător impozitului nostru de capitaţie.

Când ştim că pentru necesităţile cultului şi alte „trebuinţe momen-

tane" jidanii îşi au anume destinate alte izvoare de acoperire, nu fără interese şi temei ne punem întrebarea; ce ar fi făcând jidanii cu şekelul?

Ziarul „Uj Kelet" într'un articol apărut mai înainte cu vreo două luni a avut imprudenţa să răspundă întrebării de mai sus. Iată în rezumat ideile cari călăuzesc această binevenită lămurire:

„Astăzi vor bate la uşile voastre „trimişii poporului jidovesc şi vor „cere fieşte cărui jidan şekelul anual. „Să-l daţi cu toată inima, să-l daţi „conştii că atunci când o faceţi acea„sta serviţi marea cauză a jidovimei. „Şekelul e arma cu care totdeauna „învingem. Cu şekelul facem ca vi„trinele prăvăliilor noastre să nu „mai fie sparte, cu şekelul facem „atunci când trebue să fim apăraţi „să avem apărătorii noştrii, tot şe„kelul este acela, care în parlament, „sau ori şi unde trebue face să avem „cine să-şi ridice cuvântul pentru „noi şi în numele nostru."

Prin urmare înţelegem: mita. Da, ziarul Uj Kelet nu exagerează. Cu obrajii roşii de ruşine o recunoaştem, mulţi sunt aceia în buzunarul cărora s'a strecurat şekelul caşi recompenza vr'unui gras serviciu. De altfel aceasta e o poveste uzată. Am apare naivi sau poate rău crescuţi (moravurile sunt schimbate) dacă am fi în crezarea că parlamentul nostru nu ar avea nimic comun cu şekelul jidănesc mai ales atunci când, foarte nevinovat, cei cu pricina o strigă prin presă urbi et orbi.

Aci zace una dintre fundamentalele motivaţii ale parlamentarilor ligişti.

Aşa puţini cum pe lângă teroarea psihică şi fizică a guvernanţilor au putinţa să reprezinte una dintre cele mai cristalizate idei naţionale în camera României, poporul românesc le dă o îndoită misiune.

Apărarea intereselor naţionale printr'un control cât mai amănunţit a activităţii celorlalţi parlamentari din alte partide mai mult sau mai puţin *şekeliste*. Scoaterea la lumina publicităţii a celei mai mici murdării morale şi de conştiinţă care ar putea să păteze înalta şi sfânta misiune de a fi un reprezentant al poporului. Aşadar lupta în contra şekelului distrugător de conştiinţe.

A doua misiune. Evidenţierea în faţa lumii creştine — chiar dela tribuna parlamentară — a pericolului care ameninţă cu o totală distrugere civilizaţia, cultura, gândirea şi întregul fel de a fi al creştinismului şi care pericol este pretutindeni unde se găseşte picior de jidan.

Aproape fiecărui popor istoria i-a rezervat şi i-a dat posibilitatea ducerii la îndeplinire a unei fapte mari. Poporului românesc îi este dată cea mai mare misiune: imunizarea omenirei de cel mai virulent toxin care cu siguranţă o duce la moartea morală.

Iar virusul acestui toxin e şekelul.

Să nu uite popoarele lumii că mai înainte cu două luni şekelul a fost încasat pe tot rotogolul pământului cu aceleaşi scopuri şi de aceeaşi indivizi.

Aceasta este adevărata misiune naţională şi umanitară pe care o poate avea un parlamentar român.

Io. Si. Se.

Istoria se repetă

1821—1926

Era la 1821. Grecii erau stăpânii Principatelor române. Se părea că nimic nu mai e românesc, afară de ţăranul care — ca şi în trecut — muncea din zorii zilei până în întunerecul nopţii, pentru a îndestuli poftele mereu crescânde ale celor cari nu aveau nici milă şi nici credinţă.

Vechile familii de boeri, aproape periseră cu totul. Limba grecească se auzia pretutindeni. Nimic nu se putea face fără ajutorul Grecilor şi totul se făcea prin ei.

Ţăranii, mare parte din ei, fugiseră în ţările vecine. ca să scape de apăsarea neomenoasă şi exploatarea tot mai sălbatică din partea Grecilor, cari se instalaseră ca într'o nouă Eladă.

Ţăranii, cari rămăseseră pela vetre, gemeau sub greutatea birurilor, erau nemulţumiţi de jafurile stăpânirei străine şi nu aşteptau decât vre-o scăpare dela Dzeu.

Prilejul acestei scăpări l-au dat tot Grecii, cari în acest an — 1821 — în dorinţa lor de-a înfiinţa un mare împeriu grecesc în locul celui otoman, pornesc mişcarea de eliberare de sub puterea turcească, în Principatele române sub conducerea lui Ipsilanti.

In acelaş moment, din cealaltă parte a ţării, se ridică ţăranii olteni sub conducerea lui Tudor Vladimirescu, care în fruntea celor 5000 de panduri, desfăşură steagul redeşteptării naţionale, având ca scop bine fixat: *eliminarea Grecilor din Ţara Românească!* Scopul mişcării lui Tudor, deşi cu preţul sângelui, a fost atins. Din acel an, Românii încrezători în puterile cu cari i-a înzestrat Dzeu, s'au condus ei singuri destinele, ei singuri şi-au făurit viitorul şi ei — şi numai ei — s'au bucurat de întreg rodul muncii lor.

De atunci, Românii răsuflau mai uşuraţi şi sperau în vremuri mai bune şi într'un viitor mai surâzător.

Dar, iată, că după 8 ani de zile — la 1829 — curtea suverană şi cu „protectorii" noştri de aceeaş lege cu noi, ne aduc o nouă plagă de asupra capetelor noastre.

Prin tratatul dela Adrianopol. dându-se drum liber comerţului, năvălesc în ţările române şi Jidanii în număr mai mare, începând prin a face legătura comercială cu Apusul.

Numărul lor creşte din zi în zi şi după 50 de ani, locul comercianţilor şi arendaşilor greci, îl ocupau Jidanii.

In locul creştinului meseriaş şi neguţător dela oraşe, în locul arendaşilor creştini şi în locul crâşmarilor creştini dela sate, apare Jidanul cu faţa murdară şi respingătoare, lăsând în urma lui pretutindeni numai mizerie şi sărăcie.

In locul ţăranilor viguroşi de odinioară, cu faţa plină de viaţă, nu mai vezi decât fiinţe slăbite, cu faţa palidă şi lipsiţi de orice vigoare, în locul ţăranului sănătos, ori unde a pătuns jidanul, nu mai vezi decât alcoolici şi sifilitici, a căror urmaşi sunt o povară pentru societate, o ruşine pentru neamul lor şi un pericol permanent pentru viitorul omenirei.

Şi astfel cu drept cuvânt a spus P. P. Carp în şed. Camerei la 28 Sept. 1879, că: „Răul este serios astăzi, evreii sunt stăpâni pe producţiunea noastră economică", iar Dem. Const. Olăescu în Satira II. (Conv. lit. 1. I. 1893), că:

„Până a nu fi copleşită de străini şi jidovime, era 'n floare pământeana harnica negustorime".

*

Au trecut 105 ani de când Tudor Vladimirescu a scăpat Ţara de Greci. Astăzi, în 1926, alte lipitori — Jidanii — se găsesc în aceaş situaţie ca şi odinioară Grecii. Ei sunt arendaşi, negustori, cârciumari, cămătari, notari, primari ba chiari şi deputaţi şi în decurs de un an poate ministru (Jaroslovici).

De aceea în aceleaşi situaţii trebu-

esc folosite aceleaşi mijloace de scăpare. De aceea, mişcarea dlui Cuza a aceeaş ca şi alui T. Vladimirescu, doar se îndreaptă împotriva altor exploatatori.

La 1821, Tudor Vladimirescu a spus: „In Grecia e locul Grecilor, în Ţara românească e al Românilor!“

Azi, după 105 ani — în 1926 — dl Cuza spune: *„România e a Românilor şi numai a Românilor,* iar *Jidanii la Palestina!“*

Deci: Istoria se repetă!

Ion Delapoiană.

Cum jefuiesc jidanii Sălajul

Toată lumea cunoaşte că jidanii sunt incapabili de muncă fizică. Nui vedem pe aceşti paraziţi în nici un fel de industrie unde se cere o muncă fizică încordată.

Aşezaţi pe grumazul nostru, ne sug până la maduva oaselor ca-şi camatari, comercianţi, avocaţi, doctori etc. după cum le este caracterul etnic.

Când din aceşti fii a lui Israil exercită o putere asupra populaţiei autochtone, vai de ei.

Nu caută decât să trăiască de pe spinarea lor, jefuindu-i în modul cel mai mârşav, fără aşi depune în acţiune munca dreaptă şi cinstită. Nu! Stau la umbră şi le vin toate la picioare deagata.

Caracterul lor de a fi leneş, murdari, jefuitori a tot ce nui Ovrei. „A fura pe un goi e lucru permis.“

Când aceşti infami jidani, nu pot jefui ei singuri aleargă la acel care crede ei că-l va acapara de partea lor şi în colaborare să-şi exercite mârşavia pe care o exercitat-o şi strămoşii lor. Dacă nu este din seminţa lor, se linguşeşte, îl adimeneşte, îi atrofieşte sentimentele lui naţionale şi-l face adept al lor.

Cazul întâmplat aici la noi în comuna Cezer-Salaj, unde de câţi-va ani s'a pripaşit o jidăncuţă ce exercită funcţia de medic, ce se crede a fi o persoană se-i mandicoasă, că făcând parte din poporul ales, cautând, dar mai bine zis cerşând dela ceilalţi oameni consideraţiuni deosebite şi plecăciuni totodată, servilism, căci altfel cum e capriţioasă şi nervoasă, vai de acel care îndrăzni s'o calce pe coadă. Din nefericire pentru populaţie bastinaşă, a prins în mrejile ei pe bietul şef de post, jandarm Plut. Murgu, cu care a crezut ea că va putea isbuti cu succes în opera ei de a jefui populaţia mai uşor. De sigur, dacă îi jidancă, fuge de greu şi tot la uşor se trage. Acesta fiind slab de constituţie, e ne demn de a purta haina ostăşească, cu care ostaşii noştri ne au făurit idealul naţional.

Filosemit până la capatul degetelor dela picioare, conrupt de această jidancă, lucrează numai în detrimentul populaţiei romane, tolerant şi totodată aparând pe jidanii din comună.

Toate cârciumele evreşti sunt deschise şi în timpul oprit de lege.

Tolerează pe jidanul Moise, din faţa postului de jandarmi de a vinde băuturi spirtuoase, neavând licenţa.

Afară de aceste, aceştia setoşi de bani, caută ai avea prin o tactică aşa de bună, că le rentează destul de bine şi iată cum.

Dacă se întâmpiă certuri, bătăi între locuitori ei se duc la dl plut. să le facă dreptate. Cel lovit este dus de numitul Jandarm la medica jidancă, care pe o mică leziune, după tratare îi ia suma de 350 lei; totodată eliberându-i şi un certificat medical, care nu are nici un pic de adevăr.

Desigur, cu el umblă jidanii? cu minciuni, şarlatanii aşa îi este caracterul. Din numeroasele cazuri săvârşeşte de ei, din cauza camuflagiului tainic, foarte puţini se pot afla.

Aşa acum câteva zile din o ceartă dintre doi locuitori M. Branduşanu şi M. Huluban, unul din ei sa tăeat foarte puţin la mână, într'o sticlă provenită din spargerea unei sticle de ţuică.

Pacientul, fiind M. Huluban, care era în ceartă cu M. Branduşeanu, s'a prezentat şefului de post, care după tactica sa, a dus medica jidancă să-l panseze, plătind el din partea sa suma de 350 lei, fiindcă pacientul nu avea. Altruist om, dacă ajută pe bieţii oameni în asemenea cazuri. Pare că nu miroasă o adevăr. După aceasta forţa publică aduce inculpatul şi-l forţează să-i restitue suma de 350 lei lui pe care a plătit'o medicei jidance. Strâmtorat bietul om, îi fagăduieşte dar ca scăpat din furcă, nu a mai dat pe la marele judecător să-i dea suma.

Căci i-a prins, că nu-l mai dă în judecată, numai să-i dea suma şi afacerea se muşamalizează. După cum mi-o mărturisit omul fiind de faţă şi înv. Gheorghiu, el aşa mare putere are ca jandarm în România că să ia bani si apoi să acopere chestiunea. Eu, spunea bietul om, i-am aflat pulsul dlui şef de post, că la mijloc nu-i decât o jefuire de bani dela mine om sărac, ca să-i împartă cu jidanca medică.

Bietul jandarm, a uitat şi el unde îşi are origina, căci tot dela opincă este şi el, fiu de ţăran, cu toţi dar acum se leapădă de neamul lui ca Iuda de Christos, şi persecută coreligionarii.

Până când şi jandarmii subalterni au fost întrebuinţaţi în serviciul acestei jidance, tăindu-i lemne, aducându-i apă. Iată la ce sunt întrebuinţaţi jandarmii de sub comanda dlui Janu plut. De asta ia luat statul ca să fie servi jidancei.

Aşa de mult neglijează instruirea subordonaţilor, că aceşti jandarmi subalterni, au luat parte la şezătorie săteşti, în ţinuta nereglementară unde au fost şi loviţi de flăcăii satului. Demnitatea jandarmilor din aceasta comună.

Fără nici o remuşcare acest om i şi vine în fire să vadă ce acte săvârşeşte, în tovărăşie cu aceea jidancă străină cu totul de ei. Nu vede el cum azi toţi oamenii mari ai neamului luptă pentru eliberarea poporului de sub jugul jidancesc, are la ochi fapte reale, dacă nu au avut fericirea să cunoască şi bărbaţii mari din trecut, care au luptat contra poporului ipocrit a jidanilor.

Poporul jidovesc nu a contribuit cu nimic la progresul omenirii în bine, ci numai în rău. A căutat şi caută ca să troneze ei peste starea actualei organizaţii a lumii, născocind comunismul, bolşevismul.

Toate le vede bietul om dar din ignoranţă le face.

Asemenea oameni în slujba patriei nu ne trebuesc, fără nici o remuşcare afară cu ei, ducăse acolo unde le place. Să-şi ia jidanca şi să plece.

Cum vedem pericolul nu ne vine numai dela jidani, dar şi dela jidăniţi. Vom lupta cu energie cu amândouă elemente, căci zidul de apărare a neamului nostru care este L. A. N. C., în numele acelui ce a fost crucificat de jidani, va isbuti să ne ia de de grumazi pe toţi jidanii, care ca omizile şi lăcute au invadat ţara.

Să ne cimentăm fraţi Români cu toţii contra celor rău voitori neamului lor, să ne înarmam cu arma solidarizării şi fără întrerupere, fiecare din locurile unde ne aflăm să luptăm până la cea din urmă răsuflare.

E drept că prin aceste plaiuri ale Ardealului nu ne-o venit nimeni care

să răspândească pericolul ce ne aşteaptă dela jidani, afară de dl Prof. Dr. Tit. Malaiu, care prin o cuvântare frumoasă a arătat ţăranilor adunaţi în târguşorul Crasna, pericolul jidovesc, unde a fost aclamat cu entuziasm de locuitori.

Aceşti jidani şi jidoviţi, ce predominei comuna Cizer, cred că le va apune steau macar de ruşinea ce o va capată la acei ce i-au cunoştinţei de faptele lor, dacă au obrajul subţire.

Le aruncăm tot dispreţul în faţă jidanilor şi jidoviţilor! Să ne trăiască conducătorii L. A. N. C.!

I. V. Mihai
înv. şi subdirector.

Decăderea moravurilor străbune

Modernismul exagerat condus de talmudişti — Atitudinea noastră faţă de modernismul obscen

Un Plato ar trebui să se nască ca să se poată defini printr'un proces de gândire societatea de astăzi şi ne-ar trebui un Socrate ca să ne putem adânci în ascunsişul spiritual al individului ce face parte din noua societate. Pentru a nu fi învinuiţi de a fi contra progresului şi evoluţiei sociale trebue să facem nişte constatări cu scopul de a ne fixa o atitudine demnă paginelor istoriei noastre naţionale.

Războiul mondial ca ori care alt război ne lăsase urme regretabile cari nu vor dispare în curând; o consecinţă a acestui război este şi noua societate cu moravurile sale noi. Evenimentele crâncene ale războiului ne este şi astăzi liberonul prin care ni-o alaptăm toată intelectualitatea noastră; ele odată apărute au creat individualităţi şi caractere noi cu alte obiceiuri, străine de cele strămoşeşti şi cari nu vor dispare numai odată cu aceste individualităţi şi caractere. Lupta noastră care am început-o în interesul ţării, al prestigiului nostru strămoşesc se îndreaptă şi contra acestor noi creaţiuni pe cari le găsim de periculoase intereselor noastre naţionale.

Efectul rău al acestor creaţiuni se resimte în tot organismul nostru. Societatea geme de influinţa distrugătoare a acestui efect bolnav. Şi din zi în zi apar alte şi alte efecte noi, cari nu ne sunt deloc măgulitoare ci ne fac să ne strângem rândurile pentru a le exclude din sufletul nostru şi a le scoate din ţară.

Imoralitatea se ţine lanţ în toate clasele noastre sociale până şi în satele noastre din codrii. Câţi-toţi baladini, balabuste şi baletiste se preorândesc în oraşele noastre şi fără sfială răspândesc germenii imoralităţii prin baruri, taverne, alee şi locuri balneare. Aceşti factori ai imoralităţii, aceşti creatori ai celorlalte efecte păgubitoare apar zilnic în localurile noastre călcând în picioare cultura şi arta naţională. Iar adoratorii lor îi susţin şi încurajează în detrimentul intereselor noastre, de refacere şi renaştere.

Cel ce simte cu naţiunea sa şi poartă la suflet interesele culturei, artei şi desvoltării acestei ţări ar trebui să ignoreze orice pornire de acest fel.

După războiu încoace ţara ne-au invadat-o străinii, — cu drept cuvânt jidovi şi jidoviţi — cari străini fiind de orice obicei naţional, au început cu efort să-şi recruteze credincioşi din mijlocul nostru; au reuşit în parte: mulţi de ai noştri uitându-şi de ei, de naţiune şi de credinţă s'au alăturat acestor parveniţi nutrind acum' ură contra patriei şi fraţilor lor. Aceşti răsvrătiţi sunt factorii cei mai periculoşi şi creatori ai celor mai prejudiciabilelor efecte. Contra acestor resvrătiţi şi tovarăşi ai lor ne-am întors noi apărând aceea ce ei nu se sfiesc a călca în picioare: ţară, naţiune şi credinţă. Cei ce ne înţeleg, nu vor reproba faptele noastre ci ne vor da sprijin; preotul în biserică, dascălul în şcoală. Ei vor arăta pericolul şi vor arăta calea care ne duce la mântuire; căci toată societatea actuală e ca o batoză defectuoasă care aruncă grâu neghinos. Suntem înconjuraţi de balustrada suliţelor îmbetonate în ura cerbicoşilor noştri vrăjmaşi de eri. Ni s'a întins ciorpacul pentru a fi pescuiţi şi aruncaţi în noroi. Imprejurul nostru ne concertează batjocurile presărate cu râsul corosiv ale duşmanilor de azi. Şi Doamne, tot mai sunt d'acei cari par'că ar fi balcâzi, nu obsearvă nimic!

Societatea actuală e agitată, neurastenică par'c'ar suferi de cretinism: creerul nu mai e capabil de nici o concepţiune. In faţa acestei situaţiuni avem nevoe de un curent moralizător, care să pornească dela autorităţi şi în mod ierarchic.

E nevoe de acest curent, pentrucă avem sidrofii fantastice care-şi petrec printre noi şi răspândesc moravurile noi obscene — căci vai Doamne, sunt modernişti!

Ce folos că bandiera noastră fâlfâie de pe baricadele noastre mândră şi candidă când vrăjmaşii îşi petrec între noi aruncându-ne ură şi scornind planuri de zdrobire?

Nu e nevoe să exclam (O tempora o...) căci nu timpurile ci moravurile sunt rele; nu timpurile poartă vina acestor moravuri ci acei cari tolerează moravurile noi.

O, ce moravuri, ce caractere erau în trecut şi sunt şi azi ascunse în piepturi cinstite! N'ar fi oare vremea să le descoperim? — Ce bine ar fi să o vezi femeea castă şi plină de virtute, bărbatul cinstiţ şi viguros iar ţăranul plin de credinţă! Jocurile naţionale, petrecerile frumoase, munca intensă şi caracterele integre, unde-s? trăesc oare? şi unde — vor fi poate ascunse aşteptând să erumpă şi să zdrobească potrivnicul de astăzi.

Aferim! — Avem noi aghiasmă de care fug toţi dracii. Avem leacuri pentru fieşte care după boala lui; şi pentru cei cotonogiţi la picioare şi pentru cei cu ghidilici la limbă. Ahturile necinstiţilor nu vor mai fi suspine de durere ci de moarte.

Nu suntem antagonişti, pace vrem şi tocmai pentru aceasta o să stârpim din rădăcini toate focarele vrăjmaşe. Vom distruge obiceiurile acerbicoase, obscene din baruri, cafenele, localuri publice în general, obiceiuri ca nici pe vremurile aborigene. Vom isprăvi cu toptangii ce ni-le vând aceste moravuri cu riscul credinţei noastre şi cari ne sunt adevărate blesteme. Ne vom feri cu baltagul lovind în jurul nostru în toţi cari ne tentează. Şi-i vom demasca pe cei băţaţi. Pătrunde-vom în iatacul destrăbăliilor şi tăindu-le cu sabia vom arunca îmbucătăţite în focul de veci.

Şi vom da suflet şi manechinelor turnându-le bărbăţie pentru a nu le fi teamă de parveniţii abătuţi în ţara noastră, Speria-vom toţi mororii ce ne înconjoară isprăvind astfel cu pantonima şi parascovenia. Pe urmă ne întoarcem şi contra răpciugaşilor rebegiţi în teama de a veni într'ajutorul naţiunei.

Rafalele noastre vor curăţi toate ticăloşiile, necinstea, filosemitismul şi antinaţionalismul.

Numai cei cu capul de tidvă nu se alătură de noi pentru a duce la bun sfârşit munca intreprinsă.

Curăţind societatea de lichele, libidinoşi, malcotenţi şi paraziţi vom

închide rampa acestei ţări şi schimbând macazul viitorului nostru îl vom îndrepta spre moralitate şi muncă, către acest ansamblu al fericirei tuturora, către generatoarea datinelor noastre strămoşeşti simple dar cinstite.

Pompiliu Puticiu
rigorozant în drept.

Despre înfiinţarea unui Muzeu de Istorie de Muzică în Cluj

Directiunea Conservatorului de Muzică şi Artă dramatică în Cluj a luat hotărârea înfiinţării unui Muzeu de Istorie de Muzică pe lângă acest conservator. Conservatorul de Muzică în Cluj, fondat de Consiliul Dirigent, a fost condus, până la decedarea sa, de compositorul român ardelean Gheorghe Dima. In prezent Conservatorul de Muzică în Cluj e condus de cunoscutul compositor român Augustin Bena, originar din Poiana Sibiului. In primul rând va contribui mult la întemeierea Muzeului de Istorie de Muzică lăsământul artistic, de sigur foarte bogat, a defunctului director compositor, în al doilea rând contribuţiile profesorilor de muzică a acestui Conservator.

Direcţiunea însă se vede nevoită a adresa publicului iubitor de muzică un călduros apel pentru întemeierea unui muzeu de istorie de muzică, rugându-l a dărui Conservatorului obiecte de muzică de valoare istorică, necesare elevilor pentru studiul istoricului muzicei.[1])

Muzeul va cuprinde:

Secţia instrumentelor. Instrumente muzicale vechi, spinete, piane, violine, vioare, violoncele, gurdune şi alte instrumente de lemn, clarinete, flaute, dar şi instrumente de tinichea. Instrumente pe cari au cântat marii noştri măeştri. Instrumente de muzică fabricate de români. Ilustraţiuni de instrumente muzicale (organe).

Secţia istorică. Portrete a compozitorilor români (corpus imaginum), fie în fotografie, fie în executare artistică. Trofee artistice. Scene de teatre model. Fotografii a mormintelor compositoriior români. Modele de busturi şi statuie a compositorilor români.

Biblioteca. Reviste de muzică. Ediţiile originale de note a compositorilor români. — Note-manuscrise a compositorilor români. Scrisori sau alte manuscrise. Librete de opere. Lucrări biografice şi teoretice. Programe de concerte. Repertoriul Operei. Anunţuri funebre. Plăci de gramofon.

Toate obiectele şi contribuirile se trimit către Direcţiunea Conservatorului în Cluj, care stă la dispoziţia publicului pentru orice informaţiuni de care ar avea trebuinţă, în scopul ca acest muzeu să ia fiinţă cât mai neîntârziat.

Cu aceasta ocazie aflu de bine a propnne înfiinţarea unei Societăţi pentru Muzică cu sediul în Cluj. Scopul acestei societăţi ar fi administraţia averei naţionale muzicale române. Membrii fondatori să fie reuniunile de muzică româneşti, membrii ordinari muzicianţi de profesie, iar membrii ajutători muzicanţii amatori. Cu conducerea acestei societăţi să fie îusărcinat corpul profesoral a Conservatorului din Cluj. O astfel de societate pentru muzică sau Academică de Muzică Română va putea face conscripţia tuturor muzicanţilor români, va putea conserva muzica poporală naţională, va putea împărţi premii şi burse pentru compositori români, va dispune despre mijloace băneşti necesare şi va putea sprijini fabricaţiunea de instrumente sau înfiinţa a şcoală specială pentru învătământul fabricaţiunei de violine.

Victor P. Barcianu

1) Vezi Telegraful Român, Sibiu din 19 Februarie 1926.

Victoria

Cu drept cuvânt se poate spune că a fost o victorie. Vorbesc de alegerile generale dele 25 Maiu a. c.

De obiceiu, victoria presupune războiu şi, în general numai între două tabere. Dar, victoria aceasta smulsă de alegătorul român conştient n'a fost urmarea unei lupte numai cu un singur duşman.

Liga a avut de luptat cu duşmani mult mai numeroşi şi, ceeace e mai rău, e faptul că, tocmai de unde aşteptam un sprijin, în sensul liberei propagande, am întâmpinat o duşmănie care a satisfăcut în gradul cel mai înalt pe toţi veneticii, aciuaţi pe acest pământ binecuvântat.

Da! iluzie. Persecuţiile ce au îndurat cei ce aveau curajul să se ducă să voteze pe candidaţii noştri sunt caracteristica stării de fapt ce domină spiritele politicianilor noştri.

Când Regele a adus la cârma ţării pe generalul Averescu ne bucura faptul că, în sânul acestui guvern sunt oameni, cari vor avea conştiinţa întregei răspunderi a mârşăveniilor ce se vor produc. Se vede că, mai ales la oamenii politici, consecvenţa este ceva, ce nu are înţelesul pe care-l cunoaştem cu toţii. Speram să avem alegeri libere, care să dea acestei ţări conducători capabili, eşiţi dintr'o unanimitate firească şi legală; nu din tâmpe şi fantastice calcule.

Cu toate acestea, imoralitatea nu a putut să încătuşeze toate conştiinţele spre a fi îndrumate spre alte idei, decât acelea convingătoare şi salvatoare, propagate de un mănunchiu de oameni, cari, cu cel mai mare desinteres pentru cele materiale, s'au devotat unei cauze sfinte şi drepte. Intr'adevăr, sfântă şi dreaptă-i cauza noastră. *Luptăm pentru un ideal*, şi aceasta-i destul pentru a se face diferenţiere între noi şi celelalte grupări ce-şi zic partide politice. Steagul nostru este sfânt şi el nu-i o ficţiune. El este o realitate. Realitatea întotdeauna convinge, mai mult ca oricare alt argument. Până la ivirea acestei Ligi, adevărata conştiinţă românească dădea votul, indirect, celor mai aprigi duşmani ai săi. Toate partidele politice au în sânul lor jidani şi aceştia dispun de orice; căci venalitatea politicianilor noştri nu cunoaşte legi.

Surprindere a fost pentru oamenii noştri zişi politici îndrăzneala noastră de a lupta la alegeri pe cont propriu. Zic îndrăzneală, căci altceva nu poate fi când fii lui Israil conduc frânele politicei acestui popor.

Liga este atacată şi ponegrită zilnic în toate publicaţiile lor otrăvitoare. O numesc element de disordine. Dar oare desordine înseamnă atunci când ceri dreptate în propria-ţi ţară unde de sângele stămoşilor tăi şi moştenită nu ca să fie pierdută; ci păstrată? Cuminţenea şi blândeţa poporului român tolerează încă starea actuală. Dar, o mişcare pornită de câţiva buni români şi susţinută cu o tenacitate caracteristică celor ce se devotează unei cauze mari, îşi îngroaşe pe zi ce trece rândurile şi nu-i de mirare dacă, la viitoarele alegeri, elementul naţional-creştin va fi hotărâtor.

Nu va trece mult şi Liga noastră

va cuprinde tot ceeace ţara are mai ales şi ea va fi exponentul tuturor aspiraţiilor celor, ce cu un ceas mai de vreme au înţeles rostul ei.

Inceputul dă mari speranţe de viitor. Vom lupta cu toată energia şi vom fi constanţi aceleaşi păreri, care stau la fundamentul mişcării noastre. Energia şi curajul cu care aleşii noştrii vor apăra, în viitorul parlament, toate cele în legătură cu apărarea noastră naţională, va arăta tuturor ce este Liga Creştină şi de ce providenţiale idei sunt ameninţaţi cei ce o conduc.

P. Orănescu,
Brăila.

SCRISORI DIN JUD. TURDA

Coada de topor a jidanilor din Ludoş

In vederea alegerilor de senator din judeţul Turda de către consiliile comunale şi judeţene prefectul Gritta a convocat pe toţi membrii Consiliului comunal din comuna Ludoş pe 17 Iunie cor la o consfătuire, unde s'au şi prezentat una parte.

In scopul amenajarii intereselor jidoveşti şi pentru a le pregati calea Jidanilor neruşinaţi din Ludoş la prefectul Gritta, despre care sunt convinşi ca nu-i ureşte tare, advocatul din Ludoş Dr. Oltean, de altfel fripturist veritabil, care şi la organizarea partidului naţional din judeţul Turda prin luna Aprilie cor. a participat fără neruşinarea ce-l caracterizează şi la câteva zile s'a pomenit lumea românească cu bun simt, că deodată că prin minunea minunilor trece în partidul poporului, — *a adunat parale cu o colectă printre jidanii din loc sub pretext că trebuie să-i facă un banchet dlui Prefect* ca aşa fel să se câştigc o atmosferă bună faţă de ei la Centru Judeţului şi acest banchet l'a făcut la el acasă tractând bine pe dl Prefact cu beuturi şi mâncări până la stare de ebrietate.

Câtă sfidare de simţ românesc şi câtă neruşinare poate cuprinde obrazul acestui advocat jidovit, care este aplicat a jertfi şi pe tatăl său şi mama sa de pofta Iidanilor numai ca să le facă pe voie şi este în stare a colecla bani dela Jidani peutru a tracta pe Prefectul ior în interesul lor la casa sa proprie.

Trezeşte-te Române Oltene! mai este în tine sânge românesc?

Dr. Mihail Moldovan
avocat, fost Prefect de Turda.

Dela Societatea „Invalizii din răsboiu"

In cursul lunei curente, Soc. „Invalizii din Război", secţia Regională din Cluj şi-a făcut darea de seamă a activităţii pe anui 1925, în sala prefecturei judeţului, în faţa delegaţilor prevăzuţi de ştatute.

Prezidenta regionalei, Dna Electera Dr. Teodor Mihali, deschide şedinţa la ora 5½, aducând la cunoştinţă celor prezenţi munca depusă de regională pe 1925, în folosul invalizilor.

Mulţumeşte acelora care au dat obolul lor şi s'au interesat de soarta mutitaţilor şi termină adncând elogii M. S. Reginei, prezidenta de onoare a Soc. „Invalizilor de Răsboi", a cărei inimă iubitoare de mamă, a mângâiat în totdeauna pe invalizi. Toată sala, la pomenirea numelui Maiestăţii Sale Regina, să scoală în picioare şi strigă: „să trăiască".

Dna Mihali, este o cunoştinţă veche a Societăţilor de binefacere din Ardeal. Invalizii de răsboi din regionala Cluj, au avut un mare alegându-o de preşedintă, căci o muncă cinstită, dreaptă, şi mai ales desinteresată, cu greu şi-ar fi putut găsi aiurea. Dna Mihali, nu pregetă o clipă, când e vorba de suferinţele obşteşti şi mai cu seamă de năcazurile invalizilor. Ostaşii infirmi, au avut şi de data aceasta prilejiul să-i aducă mulţumlrile, recunoştinţa şi devotamentul lor.

Se intră în ordinea de zi:

Dl C. Argintaru, ofiţer invalid, citeşte darea de seamă; iar Sublt. Titus Fodor, citeşte raportul cenzorilor şi cere descărcarea de gestiunea pe 1925, care e dată de cei prezenţi,

Doi membrii din Comitetul delegat, expirându-le mandatul, Dl Lt. Colonel invalid Stoica Aurel şi Sblt. invalid Titus Fodor, sunt aleşi din nou; iar cenzor, pentru verificarea gestiunei pe anul 1926, e ales dl C. Argentaru.

La cuvântul, părintele Andrei Ludu, care întreabă între altele, că ce răsunet au doleanţele invalizilor la cei mari şi dacă aceste doleanţe, cu starea mai mult decât rea a eroilor rămaşi suferinzi depe urma răsboiului, au avut resunet la guvernanţii noştri?

Răspunde dl C. Argentariu, ofiţer invalid publicist, cunoscător profund al problemei „I. O. V." (autorul studiului referitor la lumea „I. O. V." intitulat „Monumentul durerii",) că sau ţinut adunări, congrese etc., s'au înaintat memorii, s'au scris articole în care starea victimelor răsboiului a fost arătată în trista ei realitate, dar cei ce au condus destinele ţării dela răsboiu incoace, n'au dat niciodată atenţie acestei drepte şi juste probleme.

Astăzi — spune dl C. Argintariu — avem în fruntea guvernului un demn şi distins ostaş. care se pare că vrea să dea un inceput de deslegare problemei „I. O. V."

Se mai face câteva propuneri şi adunarea ia sfârşit.

Reporter.

Dela L. A. N. C.

Apel către toţi preşedinţii comitetelor judeţene şi comunale. — Comitetul Regional al „Ligii Apărării Naţionale Creştine" din Cluj, aduce viile sale mulţumiri acelor organizaţii oţelite ale mişcării noastre, cari au contribuit în mod efectiv şi cu rezultatul strălucit, în de obşte cunoscut, la activitatea de propapandă cu ocazia ultimelor alegeri. Roagă pe domnii preşedinţi, să continue activitatea începută, cu acelaş zel desinteresat, organizând judeţele şi comunele în vederea marei clipe, cari va trebui să răsară ca mâine — conform planului sistematic, înscris în programul „Ligii" şi publicat în „Călăuza Bunilor Români". Aceste călăuze, se pot comanda, în orice cantitate, la *Biroul de propagandă a „Ligii Apărării Naţionale Creştine". Comitetul Regional Cluj, Str. Bob 7.* — Costul unui exemplar voluminos e numai 10 lei.

INFORMAȚIUNI

ADMINISTRATIVE

In timpul vacanței de vară, se va întreprinde o vie propagandă de răspândire a Revistei noaetre. O facem aceasta cu intenția vie de-a colabor, delá toamnă începând, cu forțe înoite și îndoite la măreață operă a salvării neamului. Vrem să sprijinim cu toată îndârjirea, activitatea parlamentară a deputafilor noștri, cari au misiunea să ridice cuvâniul dreptății adevărate în Sfatul Țării.

Rugăm deci pe toți Românii de bine, cari nutresc simțăminte naționale și creștine, să primeescă cu bunăvoință pe delegații revlsiei noastre, cari se vor prezenta, pentru a face noui abonamente reînoi pe cele vechi. Unul dintre aceștia este dl. Miron Șerb, *student al Academiei comerciale și membru în comitetul centrului „Petru Maior". Toate chitanțele vor trebui să fie semnate de dl* Simeon Mitea, *administratorul Revistei noastre.*

REDACȚIONALE

Pentru a informa pe deputații L. A. N. C. cât mai bine despre toate năcazurile și făeădelegilor, ce se petrec în țară, rugăm pe toți cetitorii nostri să ne trimită informațiuni cât mai detailate, sub formă de articole, corespondențe, scrisori sau simple informații. Desvăluirea nelegiuirilor să se facă, cu acel curaj civic, pe care „Liga Apărării Naționale Creștine" vrea să-l infiltreze în poporul nostru bun și blajin, dar încă needucat politicește. Fiecare denunțare va trebui însă să fie dovedită cu materialul documentar necesar pentru acoperirea veracității afirmațiunilor emise. Intreaga corespondentă se va trimite la adresa: Secretariatul de Redacție a Revistei „Infrățirea Românească" Cluj, Str. Bob 7.

PARLAMENTARE

Prima manifestare a „L. A.N.C. în Parlament. In timpul sesiunii extraordinare a corpurilor legiuitoare, începută la 25 Iunie a. c., fruntașii „Ligii Apărării Naționale Creștine" au desfășuret pentru prima dată, steagul de luptă al „svasticei" în Parlamentul Țării. Dl. *A. C. Cuza,* mazele conducător a mișcării noastre, a fost viu ovaționat de către populația Capitalei, cu ouazia venirei sale la București.

In Parlament grupul deputaților ligiști a produs o impresie senzaționclă. Toată lumea se interesează de conducătorii mișcării naționaliste. Ca primul a vorbit, la declarațiunile generale ale șefilor politici, cu ocazia începerii discuțiilor asupra invalidărilor, dl. *Prof. A. C. Cuza,* care a arăiat, cu străiucita sa vervă și cu un întreg arsenal documentar, nelegiuirilor păcătoase ale guvernanților averescani, desfășurate. cu brutalitate, corupție și arbitraj, în timpul recentei campaeii etectorale, care a produs o tolală pervestire al adevărate voințe naționale: Dl. Cuza a protestat, cu indignare, dar cu demnitatea, ce-l caracterizează, contra acestor abuzive manifestații politice, cari dovedesc, cu atât mai fragnant, neputința lamentabilă, în care se sbate politicianismul nostru descompus.

Vrednic de toată admirația a fost gestul românesc și creștin a deputaților „Ligii", cari, în ziua Sf. Apostoli Petru si Pavel au refuzat să asiste la ședințele Parlamentului, părăsind incinta, după o energică și adânc simțită declarație a deputatului *Ion Zelea-Codreanu,* care a arătat păcatul, pe care-l comit politicianii noștri, captați de idei atee și francmasone, ținând ședințe, discutând și înjurând, în chip trivial și necreștinesc, în zilele de sfinte sărbători a bisericii lui Cristos:

Tot cu ocazia discuțiilor asupra validării, a rostit o cuvântare, plină de avânt și bărbăție, deputatul nostru *Ion Zelea-Codreanu,* care, timp de 2 ședințe consecutive, a desvăluit, cu documente precise, o serie din nenumăratele abuzuri, comise de guvernul renegat al ideii naționale profanat de el, cu acel sânge rece, care-l caracterizează pe politicianul înstrăinat, ademenit de sunetul sonor al aurului jidovesc.

In numerele viitoare ale Revistei, vom da publicității discursurile parlamentarilor noștri, reproduse după note stenografice, pentru a putea face cunoscută, în massele mari ale paporului nostru, activitatea acelora, căror le-au încredințat destinele țării, cei 125.000 ostași ai „Ligii Apărării Naționale Creștine".

STUDENȚEȘTI

Recunoașterea soc. acad. „Petru Maior" ca persoană juridică. In urma insistențelor depuse de dl *dr. Emil Pascu,* vrednicul președinte al societății academice „Petru Maior" asociație generală a studenților creștini din Cluj, această societate a fost recunoscută persoană juridică, prin încheierea Tribunalului Cluj, după ce s'au administrat toate probele cerute de rigurosul formalism al legii.

Este un succes netăgăduit aceasta recunoaștere, care ar putea servi ca pildă vie, vrednică de urmat de către toate societățile studențești, pentru a scăpa de ingerințele șicanante ale autorităților.

*

Congresul studențesc. Intre 12—15 Septembrie a. c. se va ține marele congres general al studențimei române și creștine din întreaga țară. Acest congres, la care vor parcipa câteva mii de delegați, dela toate centrele și sociătățile studențești din întreaga Țară, va ti pregătit de comitetul Uniunei Generale a Studenților din România. Localitatea unde urmează să se țină acest congres, încă nu a fost fixată. Ea va fi probabil Iașii sau Clujul.

Importauța acestui congres va fi esceptional de mare. Căci aici se va hotărî reorganizarea profesională a studențimei române, pe baze cât mai solide. Tot aici se va tranșa conduita viitoare a studențimei pentru lupta de salvare a neamului, pe care a început'o cu atât elan desinteresat, acum 4 ani, la 10 Decembre 1922.

*

Inchiderea anului universitar. „Alma mater" și-a închis porțile, după anul academic 1925—26, rodnic în muncă și rezultate. In decursul acestui an s'a putut constata din nou că studențimea clujeană a fost la înălțimea chemării ei. Căci ea s'a achitat, cu cinste, față de datoria muncii incordate și sistematice pe care o cere Țara dela viitorii conducători a neamului. Rezultatul examenelor, dela sfârșitul anului, pe cât au fost ele de severe și neînduplecate, în vederea selecționării cât mai perfecte a adevăratelor forțe de muncă și inteligență, — au dat rezultate, cari trebuiesc să satisfacă cele mai exigente așteptări. Urăm bravilor studenți clujeni și pe viitor acelaș dor de muncă, — dar totodată și acelaș suflet cald și desinteresat, pe care l'au manifestat, cu prisosință, până acum.

Promovări de doctor. Joi, cu 1 Iulie 1926, a avut loc, în somptuoasă Aulă a Universității, ultima festivitate solemnă de promovare la rangul de doctor alor 32 de absolvenți a Universității noastre. Am remarcat, cu o deosebită plăcere și cu o vie satisfacție, pentru cei promovați, mulți scumpi tovarăși de luptă. Astfel, am putut felicita, printre cei nou promovați, pe dnii *Augustin Bidianu,* vicepreședintele și dl *Vasile Chirtop,* membru în comitetul Centrului Studențesc „Petru Maior“, — precum și pe dl. *Ion Olteanu,* președintele Societății Studenților în drept, — toți trei fiind înălțați la rangul de doctor și anume primul și al treiiea în științele juridice, iar al doilea în științele de stat. Le urăm, din inimă, noroc și persistență în credința cauzei naționale.

INTERNE

Comemorarea lui Eminescu. In 27 Iunie a. c. s'a comemorat, cu o deosebită solemnitate, aniversarea morții marelui și nemuritorului nostru Eminescu. Poetul sbuciumat, care a descris cu atâta geniu, suferințele neamului său, mai ales în neîntrecuta sa „Doină“, — abia acum începe să fie apreciat după justa sa valoare.

Remarcăm, cu vie satisfacție, că dl. Prof. *A. C, Cuza,* președintele suprem al „Ligii Apărării Naționale Creștine“ a fost invitat, de către comitetul de organizare a monumentului lui Mihail Eminescu, să țină o cuvântare la mormântul marelui poet. Dl. *A. C. Cuza* a primit, cu mare plăcere, această invitație.

Lumniatul nostru conducător a ținut o admirabilă vorbire, în care a reliefat meritele neperitoare ale marelui poet naționalist.

Dl. A. C. Cuza se socotește printre puținii oameni de frunte a neamului, cari au avut fericirea, să-l cunoască de-aproape pe Eminescu.

Tocmai diu această cauză, dl. Cuza protestează contra denaturării adevăratului spirit eminescian, pe care au încercat-o câțiva scriitori și critici semitizați, reducând înaltul și transcendentalul idealism, de care e penetrată întreagă operă a marelui poet, la un pesimism, patologic și degenerat. E o crimă atât de mare această tentativă de profanare a înaltelor aspirațiuni ale lui Eminescu, încât orice iubitor adevărat al literaturii și culturii noastre naționale, are obligația morală de-a apăra doctrina lui Eminescu, în lumina pe care am moștenit-o direct dela marele poet.

*

O jidoavcă e profesoară la Universitatea din Cluj. Aflăm, cu profundă indignare, că o individă jidană, docenta *Goetz,* a funcționat în decursul anului universitar trecut, ca titulară la catedra de fizică medicală dela Facultatea de Medicină din Cluj. Numita individă, împreună cu bărbatul ei, jidan, ca și ea; — au luat parte activă, ca bolșevici militanți, în timpul Revoluției roșii a lui *Bela Kun.* Azi aceeași jidaucă a fost tolerată, din cauza inconștienței păcătoase a Prof. Pamfil, care o sprijinește din interese bine determinate, — ca să profaneze o catedră la Universitatea, dela care a pornit la 10 Decembrie 1922, sfânta mișcare studențească. Jidoavca *Goetz* poate fi sigură, că la toamnă studențimea luptătoare, îi va pregăti o surpriză, la care se așteaptă. Ar fi bine să-și facă bagajele la timp, până încă nu e târziu.

*

Un nou proces studențesc. La Consiliul de Războiu permanent al Corpului VI. armată este în curs procedura de instrucție contra studenților români și creștini din Oradea-Mare, cari, la 17 Martie a. ce au huiduit o piesă jidovească, c. urma să fie judecată pe scena teatrului orășenesc, oprind astfel profonarea numelui „Regina Maria“, simbol scump bunelor Români, care e înscris pe frontispiciul acelui teatru.

Instrucția e aproape sfârșită. In cel mai scurt timp se va emite ordonanța de dare în judecată Ziua procesului încă nu a fost socotită. Ținând însă seama de supraîncărcare cu procese a Consiliul de Răsboiu clujean, e probabil că judecata nu va avea loc decât la toamnă.

L. A. N. C., împreună cu întreaga studențime, fac mari pregătiri pentru acest proces național.

EXTERNE

Paragrafuj arian. In statutele „Asociației de ski“ din Austria, se găsește, de câțiva ani, un paragraf, care admite în această asociație sportivă numai pe membrii rasei ariane. *Jidanii sunt excluși.* In ultimul congres al acestei asociații, ținut la Viena, la care a participat un mare număr de delegați din întreaga Austria, jidanii au cerut ridicarea acestui „paragraf arian“, pe care ei îl țin, cu drept cuvânt, de fatal pentru fiii lui Israel.

După discuții aprinse, congresul a hotărât, *cu o majoritate sdrobitoare* menținerea acestui paragraf, care asigură sănătatea și vigoarea sportului, ce nu trebuie să fie alterat de către jidanii, cu sufletul corupt.

O pildă luminoasă, care ar putea să dea de gândit „Federalei Societăților Sportive din România“.

*

Guvernul sovietic întreține o centrală de fabricare a bancnotelor false. Se știe, că propaganda sovietică pentru subruinarea actualelor forme de stat, care stau, de prezent, la baza, organizării sociale a națiunilorr ariane, înghită o imensă sumă de bani. De multe ori, oameni cu simțul răspunderii și a realității, și-au pus întrebarea despre proveniența acestor fabuloase mijloace materiale.

„Hammer“-ul (din 1 Iunie a. c.) ne aduce acum știrea unei senzaționale descoperiri, care s'a făcut la Helsingfors. Anume la un curier sovietic s'a descoperit o imensă sumă de bancnote falsificate, cari provin, dintr'o „fabrică“ de bancnote false din Moscova. Acest fapt s'a constatat după cercetări serioase.

Ne găsim deci în fața unei noui descoperiri, față de care popoarele ariane vor ști să ia măsuri de apărare!

*

Ura contra jidanilor crește în Rusia-Sovietică. La Berlin s'a ținut congresul *„Uniunea jidanilor ruși din Germania“*. „Tovarășul“ *I. Britan* a ținut o lungă dare de seamă despre „Antisemitismul în Rusia Sovietică“, Conferințiarul a vorbit, cu multă îngrijorare, despre ura crescândă a Rușilor contra jidanilor. Numai cu măsuri grozav de severe se poate ține în frân această ură, care începe să ia proporții tot mai „periculoase“. „Poporul rusesc“ — zice conferențiarul — „privește bolșevismul ca un simbol al jidanilor și face pe jidani răspunzători de toate păcatele guvernului sovietic Centrul acestei mișcări este chiar în Moscova. Dar în provinciile Rusiei, această tendință e și mai pronunțată, mai ales în urma recentelor persecuții întreprinse de bandele „cekiste“, contra preoților creștini. Jidanul *Britan* sfârșește prevestind că „bolșevismul poate avea un sfârșit cu totul diferit de cel așteptat de jidani.“

Semne bune!